

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

A. M. N. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V. BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.

Postatakarékpénztári cselekszámja száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 52. szám.

December hó 26.

A betlehem-i jászol

Irta: Mayer János v. miniszter,
a Falu-Gazdaszövetség elnöke

Valami nyugtalan szellem járja a világot. Bizonytalanná, képtessé tesz mindent. Kisértő szavakat suttog derék, becsületes falusi népünk fülebe és lelkébe. Új isteneket csillogtat meg. Olyan, mint a sátán, amely még Krisztusnak is mert igérni, mondván: „Neked adok mindent, ha imádsz engem.”

A világ szemében új tűzek parázslanak. Olyan kort élünk, amelyik mindenből könnyt és vért sajtol. Hamis eszmék, még hamisabb próféták szedik áldozataikat, mert hiszékeny falusi népünk tévtanaik után szalad, mint a gyermek a szivárvány felé.

Pedig jó népünk de sokszor csalódott! Oka ennek az, hogy hite megrendült és elfordult attól az igazságtól, amelynek születését karácsonykor ünnepeljük. Mert a karácsony szent napja az örök ige, az örök Isten, az örök igazság földreszállása azért, hogy utat, irányt jelöljön a tévelygőknek és megfogja a kezünket az Isteni Gyermek, amikor csüggedünk és gyengülünk. De ugyanakkor lángragyújtja bennünk a hitet, reményt, bizodalmat és türelmemre int.

Csak azért tudunk türelmesek lenni, mert hiszünk az örök megszületett igazságban. Ez a karácsonyi hit és szeretet tudta elérni azt, hogy krisztusi türelemmel és fegyelmezetten várjuk a magyar nemzet hajnalhasadását. Ugyanezt írta egy nagy angol barátunk is, amikor azt mondotta, hogy az az „önméséklet és türelem, amellyel Magyarország a világháború óta osztályrészül jutott szenvedéseit viselte, legerőteljesebben bizonyítja a nemzeti szellemének törhetetlen erejét.”

Éppen azért felhívom falusi népünk figyelmét a karácsonyi szent időkben erre a fontos körülményre azzal, hogy mi azt a kort kívánjuk, amikor az ember

arca Isten arca volt. Ezt hirdeti nekünk a betlehem-i jászol, de azt is, hogy mi magyarok rendületlenül kitartunk apánk vallásosságával a régi Isten mellett és nem hiszünk az ujakban.

A magyar nép karácsonyi ajándéka az a titkos válaszófog lesz, amelyet Darányi Kálmán miniszterelnök hosszú, évtizedes vajudás után a képviselőház elé terjesztett.

Ez a törvényjavaslat törvényerőre emelkedik! Ez pedig azt jelenti, hogy minden magyar polgár alkotmányos jogait szabadon gyakorolhatja, de azt is, hogy a nyílt szavazásos rendszer mellett

felmerült sok panasz és visszavétel is meg fog szünni, mert maga a törvény biztosítja a minden politikai befolyástól mentes, hamisítatlan népakaratot.

Amikor ilyen korszakalkotó politikai változás előestéjén állunk, feladatunk a nyugalom, a béke, a rend, a megértés további fenntartása, mert a külföld elismerését és bizalmát eddig is ezzel biztosítottuk számunkra. A felforgatás, a kioroszakolt szélsőséges reformok sohasem lehetnek állandók és áldáshozók, mert a forradalmi megmozdulások még eddig sohasem vezettek jóra. A közjót szolgáló törvények is csak úgy fejlődhetnek ki, ha óvakodunk a felforgatástól.

De ugyanakkor nem mulasztunk el egy alkalmat sem népünk érdekében, hogy a kormányzat figyelmébe ne ajánljuk egyrészt a

katasztrófák megelőzését, másrészt pedig a szükséges életbevágó intézkedések megtételét. Jól esőleg állapítjuk meg, hogy kormányfőnknek mindig a köz és a haza jólétét tartják szem előtt. Törekedjék tehát a falu népe is józan, bölcs mérlegelő után állást foglalni mellettük és működésüket támogatni, mert a szélsőséges megmozdulásokat már a saját bőrén tapasztalhatta ki. Köztudomású, hogy minden felfordulásnak a levét elsősorban a falu népe issza meg. Az ostor mindig az ő hátán csattan, mert rombolni könnyű, építeni pedig nagyon nehéz.

Karácsonyi kívánságunk az, hogy a világ zűrvárából katasztrófa nélkül szülessék meg a béke; az örök isteni igazsággal együtt pedig a keresztrefeszített magyar igazság is!

A kormányzó szózata

Bensőségesen szép, nagy ünnepet ült december 20-án Szolnok városa, illetve Jász-Nagykun-Szolnok vármegye: ezen a napon, ekkor leplezték le a vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó jelenlétében, a nemrég elhunyt Horthy István tábornok arcképét és Horthy István, a kormányzó fiát, a törvényhatóság örökös tagjává választották. A Horthy-nemzettség ünneplése azonban országos ünneppe vált a kormányzóknak a diszközgyűlést elmondott beszéde révén, amely beszéd voltaképpen a mai nehéz időkben a magyar nemzethez intézett magyfontosságú szózat volt.

A diszközgyűlést Borbély György főispán nyitotta meg, üdvözölve a kormányzót és hódolattal állapítva meg, hogy a Horthy-nemzettség a vármegye fennállása óta élénken résztvevő a törvényhatóság életében. A kormányzó a főispán megnyitott beszéde után megadta az engedélyt a néhai Pólya Tibor-festette arckép leplezésére, majd Kenéz Béla ny. miniszter mondott beszédet. Ezután néhai Horthy István volt huszária, Kerkes István huszártizedes emlékeztet meg néhai parancsnokáról, teljes díszbe öltözve.

Feszült várakozás közben emelkedett szólásra vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó. Beszéde bevezető részében köszönetet mondott a vármegye közönségének a testvérbátyjával

szemben megnyilvánult kegyeletért és megállapította, hogy ez a kép újabb kifejezője a családját a vármegyéhez fűző elszakíthatatlan kapcsolatnak. Ezután kifejezte azt az elhatározását, hogy az egész nemzethez forduljon szavaival.

— A régi időkben fajunk politizált, harcolt és vértett, — folytatta szavait a kormányzó — vagyontyapartító, a jólétet fokozó kereskedéssel és üzlettel azonban elvből nem foglalkozott. Ennek meg kell változnia. Erre neveljük, erre irányítsuk a fiatalságot. Az állam maga mindent megtesz, hogy a nemzeti jólét felé új utakat nyisson. Ma már örülhetünk, hogy hazánk áldott földjén olajat találtunk és remélhetjük, hogy még többet fogunk találni. Örülhetünk, hogy a Tisza nevé legújabb hajónk kitűnően állta a vihart a tengeren. Örülhetünk, hogy épülnek a tárházak és fejlődik a szabadkikötő, ahová Közép-Európa kiszolgálására a Keletet közvetlenül bekapcsolhatjuk. Örömmel szemlélhetjük a határozott fejlődést gazdasági és pénzügyi vonatkozásban, amellyel karöltve halad emelkedésünk a kultura és szociális gondoskodás terén. De mindezzel még koránt sincsen kimerítve az, amit tennünk kell. Államnak és magánvállalkozásnak, a közületeknek és egyéneknek még ezer a tennivalója, hogy megvessük az alapját a nemzet új jólétének. Ezen munkálkodjunk valamennyien és — politizáljunk kevesebbet.

— Óvakodjunk ma inkább, mint valaha, mindentől, ami magyar és magyar között széthúzásra vezet, mert sorsdöntő pillanatokban egységes közvéleményre lesz szükség. Az alkotmányos életben az ellenzéknek az ellenőrzés és a kritika szerepe jut. Az utóbbi években azonban tárgyilagos kritikák mellett a pártgyűléseken elhangzott beszédekben gyakran van szó arról: meg kell akadályozni, hogy egy diktátor kezébe ragadhassa a hatalmat. Alkotmányos államban a törvényes karhatalom feladata, hogy a törvényes szabályok által pontosan megállapított személyiségek parancsára és vezénylete mellett egy ilyen kísérletet meggátoljon. De ki akarna ma itt diktátor lenni? Nem hiszem, hogy bárki is képtelenednek a törvényes karhatalom feltétel nélküli megbízhatóságában és kellő erejében, hogy bármilyen kalandos vállalkozást ezen a téren meghiusítson.

— Összefügg ezzel a kérdéssel a királykérdés sajnálatos folytonos megszerzését az utóbbi időben. A magyar részéről köteleseggemnek tartom a történelmünk küzdelmes évszázadai alatt a nemzet életével összeforrt királyság ősi intézményének megőrzését. Köztársasági államforma, szerintem, nálunk elképzelhetetlen. Azonban újabb is hangsúlyozni kívánom: az arra illetékes alkotmányos tényezők vannak hivatva megállapítani az e téren függőben lévő kérdések rendezésének

időszertiségét olyan időpontban, amidőn a nemzet a maga akaratát arra hivatott szervei útján nyilvánlatkoztatni helyesnek tartja. Minden hatalom a Szent Koronán, minden jog belőle fakad. Ebben a felfogásban egyesülhetünk valamennyien, akik történelmi multunkat nem tagadjuk. Nyugtalanúságra tehát nincs ok.

— A nevetem kétszer hozták kapcsolatba a királykérdés megoldásával. Tizenhét évvel ezelőtt — bizalmatlanság ébresztése szándékával — és most — meggondolatlanul. Tizenhét évvel ezelőtt Székesfehérvárott a nemzeti hadsereg bevonulásának emlékére emelt oszlop leplezésekor megmondtam, hogy nem engedhetem Magyarországot kormányzójának személyét a királyi trónnal kapcsolatba hozni. Ezt vallom és így fogom fel kötelességemet ma is. Arra kérem tehát az egész magyar társadalmat, hogy ne tegyék a királyság ősi intézményét politikai küzdelmek játékká.

A kormányzó szavait minduntalan félbeszakította a lelkes taps, helyeslés és éljenzés, beszédének befejeztével pedig színi nem akaró bomboló lelkesedés lett úrrá a közönségen. A kormányzót az egybegyűltek percekig élették.

A főispán köztársasági szavai után ünnepiesen beiktatták Horthy Istvánt a törvényhatóság örökös tagságába.

Rothermere lord üzenete

Lord Rothermere, Magyarország és a magyar ügy nagy angol barátja, a karácsonyi ünnepek alkalmából levelet intézett Hercegy Ferencnek, a *Revizions Liga* elnökéhez, akit felkérte arra, tolmácsolja a magyar nemzetnek ünnepi jókívánásait. Szép lelkében megírja a nemes Lord, hogy az igazság diadalmaskodására való várakozás ideje hosszúnak tűnhet nekünk, akik benne élünk, de látunk kell, hogy hatalmas léptekkel közeledik az igazság érvényesülése. Rámutat arra, hogy Angliában egyre nő azoknak a száma, akik együttérzőnek a magyar nemzeti követelésekkel.

— Az a türelem és önmérséklet, — írja leveleiben Rothermere lord — amellyel Magyarország szenvedéseit elviselte, legerőteljesebben bizonyítja nemzeti szelleme törhetetlen erejét. Ez a mérséklet sokkal nagyobb türelemet érdemelne, mint amilyen azoknak a szomszédos államoknak kormányai részéről élvez, amelyek Magyarországot rovására olyan mértékben előnyökhöz jutottak.

— Fenntartom szilárd meggyőződésemet, hogy az a megrendíthetetlen kitartás, amellyel a magyar nép és annak kormánya már oly hosszú idő óta viseli el meg nem érdemelt balsorsát, végül is meghozza jutalmát.

— A magyarság hálás szívvel teszi hozzá mindehhez, hogy abban, ha a jutalmazásnak ez a korszaka elkövetkezik, nagy része volt és — reméljük: lesz — Rothermere lord határozott állásfoglalásának.

A HÉT POLITIKÁJA

Képviselőház

A képviselőház december 30-án tartja legközelebbi ülését, amely csak párperces, formális ülés lesz ugyan, kivételes jelentőséget nyer azonban azért, hogy ezen az ülésen fogja beérkezni a kormány a választójogi törvényjavaslatot.

A felsőház ülése

A magyar országgyűlés felsőháza december 16-án tartotta ez évben utolsó ülését, amelyen befejezték a felsőházi törvényjavaslat vitáját. A felsőház részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

A harminchármas bizottság ülése

A 33-as bizottság Juhász Andor elnöke alatt december 17-én ülést tartott, amelyen a kormány képviselőiben Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter és Jakobb Oszkár államtitkár jelentek meg. A bizottság elfogadta a külfölddel szemben fennálló egyes tartozások pengőértékben való befizetéséről szóló kormányrendelet hatályának további meghosszabbításáról szóló rendeletet; az aranyban teljesítendő fizetésekről szóló kormányrendelet hatályának újabb meghosszabbításáról szóló rendeletet; a külföldi pénzmegnevezések felvett állami adósság esedékességének újabb megállapításáról és pengőben való visszafizetéséről szóló kormányrendeletet és a Pénzügytörténeti Központ részéről az Államvasutak számvitele felett gyakorolt ellenőrzés megszüntetéséről szóló kormányrendeletet.

Új árucserereformali megállapodások

A magyar és francia kormány megbízottai között Párisban lefolytatott tárgyalások eredményeképpen a két állam között az eddigigél kedvezőbb árucserereformali egyezmény

jött létre, amely 1938 január elsején lép életbe.

Budapesten, december 20-án fejezték be a magyar-cseh árucserereformali egyezmény megkötésére irányuló tárgyalásokat. Az új megállapodás, amely ugyancsak január elsején lép életbe, körülbelül felével emeli fel a két ország közti árucserereformali értékét.

A németvédelmi miniszter elzászországi utja

Röder Vilmos honvédelmi miniszter tudvalevően, Pariani tábornok látogatásának viszonzásaképpen Elzászországba utazott, ahol meglepően egyszerűen fogadták. A miniszter az olasz katonai intézmények és üzemek megtekintése után december 23-án tért haza Olaszországból.

Megoperálták Lázár igazságügy-minisztert

Lázár Andor igazságügyminisztert december 21-én délután vakbélgyanus tünetekkel beszállították a budai János-szanatóriumba, ahol — orvosi konzilium után — Verebői Tibor egyetemi tanár vakbél- és epe-műtétet hajtott végre rajta. A beteg állapota kielégítő, közérzete jó.

Nyugvényszerű munkás kap nyugdíjat az öregségi biztosítási törvény hatálybalépése után

Marschall Ferenc földmívelési államtitkár Szávolyon, kerületének egyik községében nagyszabású beszédet tartott, melyen kitért a kormányzat szociális és gazdasági irányú tevékenységére is s ennek kapcsán azt mondomta, hogy a nyugellátásra jogot tartó mezőgazdasági munkások száma 660.000. A törvény életbelépése után már egy év múlva nyugdíjat kap majd 45.000 munkás.

A japán- kínai konfliktus által előidézett világpolitikai helyzet nem enyhült az esztendő utolsóelőtti hetében és valószínű, hogy a bonyodalmak még az üztendőben is foglalkoztatni fogják az európai és tengerentuli hatalmaknak — reméljük, nem hadsereget, hanem csak — a diplomatáit. Anglia és Franciaország minden intézkedést megtettek távolkeleti érdekeik biztosítására, mert a japán csapatok Hongkongot és Csingtaut veszélyeztetik. A japán-amerikai konfliktus sem simult el; Amerika valószínűleg flottatüntetést fog rendezni a japáni tengereken. Az angol alsóház is foglalkozott a világpolitikai helyzettel; Chamberlain mi-

niszterelnök nagy beszédben mutatott rá Anglia békés szándékaira. Eden külügyminiszter pedig azt hangsúlyozta, hogy a fegyveres megtorlás kerülő fegyverét nem lenne idősebb alkalmazni és a további fegyverkezés szükségességét hangzattatta.

Az angol alsóházban a távolkeleti helyzetről folyó vita közben Churchill lord is felszólt és kifejtette, hogy Anglia hajlandó a gyarmatokból visszaadni területeket, amennyiben azok az országok, melyek a háború után területeket kaptak, szintén hajlandók visszaadni területeket. Ennek az az előnye is meg lenne, hogy eltűnne a versaillesi, de külö-

nösen a még több joggal kárhozott trianoni szerződés következtében kialakult gyűlölködő szellem.

Delbos francia külügyminiszter közép-európai utjáról visszerkezett Párisba, ahol sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy a kisebbbgy kérdésben sikerült engedékenyebb magatartásra bírni a kisantantot.

Ludendorff tábornok, a német hadsereg világháború alatti egyik leghíresebb hadvezére, 72 éves korában Münchenben meghalt.

Romániában most folyták le a választásokat. Az eddigi jelentések szerint, bár véres terror kísérte a választásokat és sokan meghaltak, többnyire súlyosan megsebesültek, a kormánypart megbukott, a magyar pártnak pedig sikerült 15 mandátumra szert tennie.

A Magyar Családvédelmi Szövetség diszközgyűlése

December 16-án tartotta diszközgyűlést a magyar közélet vezető egyéniségeinek részvételével az Országház delegációs termében a Magyar Családvédelmi Szövetség.

A diszközgyűlést a magyar Hiszek egy vezette be, majd Hódossy Gedeon elnök a Szövetség hódolatát fejezte ki a kormányzó iránt, aki nagy érdeklődéssel viseltetik a Szövetség iránt, majd ismertette a Szövetség magasztos célkitűzéseit.

A Szövetség tisztikarának megválasztása során fővédnökké vitéz nagybányai Horthy Miklóndt, védnökké Serédi Jusztinián bíboros-herceggprímást, József Ferenc kir. herceget, Anna királyi hercegnasszonyt; tisztelbeli elnökké Darányi Kálmán miniszterelnököt, Széll József belligyminisztert és Bethlen István gróf ny. miniszterelnököt; országos elnökké Ravasz Lászlót és Hódossy Gedeont, alelnökké Darányi Kálmánét, Esterházy Mórioné grófnét; az Országos Szervező Bizottság elnökévé Széll Józsefnét választották meg.

József Ferenc kir. hercegnek a társadalomhoz intézett felhívása után Széll József belligyminiszter méltatta a Szövetség családvédelmi és népepedpolitikai munkásságát, majd Ravasz László dr. püspök mondott nagyhatású beszédet, melyben hangsúlyozta, hogy a népepedést semmi sem pótolhatja.

LAPZÁRTA

Kommunista bibliamagyarázókat leplezett le a rendőrség

A főkapitányság politikai nyomozó főcsoportja az utóbbi időben azt észlelte, hogy egy „Nemzetközi Bibliakutatók Egyesülete” címen szereplő szektárius alakulat országszerte engedély nélkül különböző, az állam rendjét és közbiztonságát veszélyeztető sajtótermékeket terjeszt.

A társaság egyes csoportjai különböző címenek szerepeltek. Így: Bibliakutatók, Bibliatannmányozók, Nemzetközi Bibliakutatók, Bibliatannulók, Nemzetközi Bibliatannulók. Ezenkívül magdeburgi Biblia, Traktátus Társaság, Jehova Isten Tanai és Világító Óratorny címen alakultak és működtek ilyen szekták. Ezek a szekták azt hirdetik, hogy a régi rend kimulófélben van és új rend közeledik, amelyről teljesen kommunista elgondoláshu elveket vallanak. Kézenfekvő tehát, hogy a moszkvai Komintern ezeket a szektákat használja fel agitációs lehetőségeik megteremtésére. A politikai nyomozó főcsoport ebben az ügyben a szükségesnek látszó intézkedéseket megtette, előállításokra tett lépéseket. A megmozdultak a továbbiakban országszerte figyelemmel kísérik.

KÖBE KELLENE VÉSNII!...

„A nemzet sorsát soha nem fogják megjavítani azok, akik gyűlöletet és irigységet hirdetnek. Nemzetet nagygy csak szeretettel és munkával lehet tenni; beállva a sorba és fegyelmezve magunkat akkor is, ha tán ez nehezünkre esik.”

(Részlet Lázár Andor igazságügy-miniszter egyik beszédéből.)

A mai számunkhoz mellékeljük a VASÁRNAP NAPTÁRÁT

Jelentjük előfizetőinknek, hogy karácsonyi ajándékunkat: a VASÁRNAP NAPTÁR-t mai számunkhoz mellékelve megküldöttük mindazoknak, akiknek előfizetése legalább folyó évi december hó 31-ig rendezve van. Nem küldöttünk azonban naptárt — bármennyire is sajnáljuk — sem a hátralékos előfizetőnek, sem azoknak, akik kérték ugyan a lap megindítását, de előfizetésük mindezeideig nem érkezett be pénztárunkhoz. Azok, akiknek postára adott előfizetése december hó 22-ike után érkezett meg hozzánk, a VASÁRNAP következő számával kapják meg a nap-

tárt. Az előfizetési díjjal hátralékban lévő olvasóink is megkaphatják az ajándéknapárt, ha kötelezettségeiket oly módon rendezik, hogy *semmilyen hátralék nem marad fenn*. A VASÁRNAP táborába újonnan belépő előfizetők is megkaphatják a naptárt, ha *legalább felévi előfizetési díjat: két pengőt eljuttatnak hozzánk*.

Végül arra kérjük mindazokat, akik karácsonyi ajándékukat a mai számunkkal megkapják: fogadják éppen olyan szeretettel és melegséggel, mint megküldöttük és viszonzással szerezzenek egy-egy új előfizetőt.

Mayer Jánost nevezték ki az Országos Mezőgazdasági Szociálpolitikai Tanács elnökévé

Örömmel értesültünk arról, hogy Darányi Kálmán, a földművelésügyi minisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök, Mayer János volt földművelésügyi minisztert, a Falu-Gazdaszövetség elnökét az újonnan átszervezett „Országos Mezőgazdasági Szociálpolitikai Tanács” elnökévé nevezte ki.

Mayer János, aki nagyatádi Szabó Istvánnal együtt elindítója volt a magyar kisgazdamozgalmaknak és országlátsza van abban, hogy a falu népe beléphetett a magyar törvényhozás csarnokába, tizenkét éves földművelésügyi miniszteri múltjával minden tekintetben rászolgált erre a kitüntető megbízásra, mert Mayer Jánosnál a falu és a mezőgazdasági szociálpolitikai kérdéseit senki nem ismert jobban. Éppen azért a földművelés- és kisgazdatársadalom osztatlan elismeréssel vette tudomásul Mayer Jánosnak e nagyjelentőségű intézmény élére való állítását.

Magát a tanácsot három évű szünetelés után vitalma életre Darányi Kálmán miniszterelnök, mert szükségét érezte annak, hogy a mezőgazdasági szociálpolitika egyes kérdéseit az elméleti és gyakorlati követelményeknek megfelelően egyaránt megoldást nyerjenek. A tanács feladata körébe tartozik a gyakorlati mezőgazdasági szociálpolitikai, nemkülönben a mezőgazdasági szociálpolitikai irod-

lom és tudomány figyelemmel kísérése és tanulmányozása, mint bel- és külföldi vonatkozásban; a magyar mezőgazdasági szociálpolitika időszaki kérdéseinek megvitatása és azokban a földművelésügyi miniszter részére vélemény nyilvánítása, ugyszintén megfelelő javaslatok előterjesztése.

A magyar földművelés részéről örömmel üdvözöljük Darányi Kálmán miniszterelnök elhatározását, mert hisszük, hogy Mayer János elnöklete alatt az átszervezett tanács igen sok értékes javaslattal és tanáccsal szolgálhat földművelésügyi kormányzatunknak a falu megsegítése és talpraállítása érdekében.

A miniszterelnök az ötven főnyi Tanács alelnökeivé Csergő Károly dr. alispánt és ifj. Mészáros István felsőházi tagot nevezte ki. A nagyfőnőségű szervezetben az egyes mezőgazdasági érdekképviseletek tagjai kaptak helyet. A Falu-Gazdaszövetség képviselőit Mayer János elnökön kívül Kaán Károly ny. államtitkár, Boháti Pál mezőgazdasági munkás és Csomós János földmunkás foglalnak helyet a tanácsban. A hivatalból kinevezett 12 tag sorában Schandl Károly dr. ny. m. kir. földművelésügyi államtitkárt, az O. K. H. alelnök-vezérigazgatóját is kinevezte a miniszter.

A kinevezések három évre szólnak.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

December 18-án tartotta meg évi rendes közgyűlését, a gazdatársadalom és a kamarai tagok élénk részvétele mellett, az Országos Mezőgazdasági Kamara.

A közgyűlést nagy beszéddel nyitotta meg vitéz Mecsér András elnök, országgyűlési képviselő. Elsősorban beszégette, hogy

a mezőgazdasági helyzete nem javult olyan lényegesen, amint azt bizonyos körök hangoztatni szeretik,

bizonyítani akarva, hogy a mezőgazdaságot védő intézkedések immár feleslegessé váltak. Tiltakozott az ellen, mintha a mezőgazdaság okozná a drágaságot és rámutatott arra, hogy a mezőgazdasági termelés több ágazata még a termelési költségeket sem fedezi. Hangsúlyozta, hogy a lakosság többségét kitevő gazdatársadalom, a nemzet egyetemes érdekeit tartva szem előtt, *világmegnyit termelési ága-*

zattal összhangban kívánja munkáját végezni, elvárja azonban mindenkitől annak az elismerését, hogy az ország közgazdasági élete egyedül a mezőgazdasági boldogulásától függ. A mezőgazdasági lakosságának éppen olyan életszínvonalhoz van jogosultsága, mint más termelési ágon dolgozóknak és

a mezőgazdaságnak cikkei értékesítőkor épp olyan kulcs szerinti haszonhoz van joga, mint az iparnak, vagy kereskedelemnek.

Beszámolt ezután a korszakalkotó új agrártörvényekről, valamint a szakoktatás tökéletesítésére irányuló intézkedésekről. Nagyhatalú és élénk tétellel fogadott beszédet a mezőgazdasági érdekképviseletek együttműködésére irányuló felhívással fejezte be.

Marschall Ferenc dr., földművelésügyi államtitkár tolmácsolása ezután

Darányi Kálmán miniszterelnök, földművelésügyi miniszter üdvözlését, majd méltatta a mezőgazdasági kamarák munkásságának fontosságát. Megállapította, hogy a munkának az élet követelményeihez kell igazodnia, hogy boldoguljon a mezőgazdaság és azon keresztül az ország keresztény és nemzeti társadalma. Az új mezőgazdasági kamarai törvény megalkotásával a különböző gazdasági csoportok között mutatkozó félreértések eloszlatatók lesznek. Ismertette ezután az államtitkár a kormány agrárszociális irányelveit és hangsúlyozta, hogy

nem jótékonykodásról, hanem intézményes szociális politikáról lehet csak szó.

A tulzott, elferdített, vagy hamisan beállított adatokkal az intézményes szociális politikát és a birtokostársadalomnak a mezőgazdasági munkásság iránti szeretetét kell szembeállítani. Rámutatott arra, hogy a birtokososztály és a mezőgazdasági munkásság között túlyomó részben családi viszony állott fenn, melyet nem rendeletek irtak elő, hanem a kölcsönös megértés teremtett meg. Ez adott a magyarságnak el-

IGAZI ÖRÖM
Kitűnő hangu
HARMONIKA
kéthangsoros ... 12.- P
háromhangsoros 18.- P

ISKOLAHEGEDŰ
felhurova,
kitűnő hangu ... 11.50 P

**ZONGORÁK
HARMONIUMOK
FUVÓ-
HANGSZEREK stb.**

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár

Budapest, VII., Rákóczi-ut 60

lenálló erőt a felforgatással és bolsevizmussal szemben.

Nagy tetszés kísérte az Államtitkár beszédét, majd Máté Imre dr., igazgató terjesztette elő évi jelentését.

A magyar munkás nagy sikere Németországban

Nagy örömmel számolt be nyáron a Vasárnap arról, hogy a kormányának sikerült közel három ezer, aratási szerződés nélkül maradt magyar mezőgazdasági munkás számára előnyös munkaszerezést biztosítani Németországban. A magyar munkásokat különvontak szállították Németországba, ahol csoportosan nyertek elhelyezést. Ugyanakkor több ezer cseh, jugoszláv, osztrák és lengyel munkást is vittek Németországba, mert a német ipari fellendülés következtében a mezőgazdaságban súlyos munkahiány mutatkozott.

A kormány arról is gondoskodott, hogy a magyar munkások kitűnő hazai szalonát kapjanak mérsékelt áron és hogy megtakarított keresetüket hazaküldhessék, sőt a hazaküldött összegek kedvezményes árfolyamon számolják el a munkások javára. De arra is gondjuk volt az illetékeseknek, hogy a téli kenyérért félesztendőre idegenbe szakadt magyar emberek ne maradjanak szellemi táplálék nélkül sem és ezért minden munkáscsoport számára megindítottuk a Vasárnap-ot.

A Vasárnap szerkesztője az elmult félesztendő alatt, minden számban egy-egy oldalt a németországi munkások számára irt meg és nyomtatott ki és ezen az oldalon közölte a munkásokkal a legfontosabb tudnivalókat és iparkodott ügyes-bajos dolgukban eljárni, felvilágosítást adni, egyezőval állandó és komoly kapcsolatot jelentett a lap a munkások és Magyarországot között.

A megilletődött hangú és megható levelek tömege fekszik előttünk;

árad belőlük a hála és szeretet az önzetlenül végzett munkáért mindazok felé, akiknek a becsületes munkalehetőség megszerzésében részüik volt

és — talán nem szerénytelenség, ha ezt is megemlítjük és nyújtázzuk — a Vasárnap felé, amely felvilágosításával, üzeneteivel, tanácsaival és nem utolsósorban szórakoztató tartalmával megkönnyítette számukra az otthonról való távollét hónapjait. Jóleső meleg érzéssel köszönjük és viszonzozzuk ezeket a köszönő üdvözléseket és különös örömmel közöljük, hogy

illetékes német tényezők megállapítása szerint abban az önkénytelen versenyben, amelyet

a német gazdaságokban és földeseken a különféle nemzetiségű vándormunkások folytattak, — anélkül, hogy tudtak volna róla — az első helyet a magyar munkás vívta ki.

De örömmel állapítjuk meg azt is, hogy a munkában elsőrendű magyar munkások nagy része megérezte és viszonozni kívánja azt a szeretetet és jóindulatot, amely az illetékes hivatalos tényezők és a Vasárnap minden ténykedésében megnyilvánult és a hazatérőben lévő munkásoktól egyre érkeznek a bejelentések, hogy a hat hónap alatt kialakult testvéri kapcsolatot továbbra is fenn akarják tartani és ezért belépnek lapunk táborába.

Amikor szeretettel és örömmel köszöntjük olvasótáborunk új tagjait, hangsúlyozzuk, hogy — amint a múltban, a jövőben is — készséggel tesszünk meg minden tőlünk telhetőt a falvak kisemberei érdekében...

Németországban járt munkás-előfizetőink, hozzánk intézett leveleikre a választ az „Szerkesztői üzenetek” rovatban találják meg.

Falu-Gazdaszövetség

A Sárospataki Főiskola keretében december 9-től 19-ig folyt le a második népfőiskolai tanfolyam. Negyven községből egy-egy gazdaifjú jött el, hogy az ősi kollégium falai között több tudásra tegyen szert. A Falu-Gazdaszövetség ezuttal is készségesen szietett a vezetésű segítségére és gondoskodott arról, hogy a népfőiskola gazdaifjai a helybeli kiváló előadók nyújtott a fővárosi szakemberek előadásából is tanulhassanak. Szabó Sándor dr. előnik tanácsot a földművelésügyi kötelességeiről; Szilágyi László dr. az önégyes jelentőségéről tartott előadást. László József építész-mérnök a falusi porta és lakás műszaki és egészségügyi, valamint gazdasági kérdéseit fejtegette nagy tetszéssel; Ágoston Béla dr. titkár a falusi nép egészségéről érkezett; Horváth Ferenc, a Széchenyi Szövetség kiküldötte a városi fiatalnagynak a falvakért végzett munkásságát ismertette; Várady József tanár Széchenyi István örökértékű tanításából adott elő részleteket; Jakab László dr. a tejszövetkezetekről tartott előadást; Szekeres László dr., a Falu-Gazdaszövetség h. igazgatója pedig a külföldi gazdaifjúsági csereakciók nagy jelentőségét ismertette.

ANGORASZOVETSEG

Pár nap mulva lezárul az 1937-es év és ha egy pár szóban visszapillantást vé-
tünk Szövetségünk első év munkássá-
gára, minden részrehajlás nélkül meg
kell állapítanunk azt, hogy elsősorban
Szövetségünk volt az, amely az angora-
tyúgek érdekében széleskörű tevékenysé-
get fejtett ki és eredményeket ért el az or-
szágban. Nagyon jól tudjuk mindnyájan
azt, hogy az intenzív, komoly angora-
tenyésztés egészen új ága a magyar kis-
állattenyésztésnek s így természetesen az
elindulás, a kezdet nehéz; új utakat kell
járhatóvá tenni minden vonalon: a ten-
yészteséknél, az értékesítésnél, a feldolgo-
zásnál, stb. Már a kezdetnél bizonyított,
hogy erre az új kisállattenyésztési ágra
hazánkban is nagy jövő vár, még, azon-
ban természetesen az, hogy, mint minden-
nél, ennél is ki kell az utakat építeni.
Szövetségünk az elmúlt rövid idő alatt is
a legnagyobb tettenérővel dolgozott a téren
és meglátta az angoratenyésztésnek ér-
dekeit, a teendőket, el is járt azok érdeke-
iben minden vonalon. Vannak, amiket már
sikertől megvalósított, így az értékesítés,
a feldolgozás egyelőre még lassabb
ütemű, de egyre jobban kifejlődő részeit;
a behozatali korlátozásokat; a szakszerű
tenyésztési irányítást, stb.; ugyanakkor
azonban változatlan erővel folytatja
munkásságát az angoratenyésztés összes
érdekeinek szolgálatában. Hosszu idő óta
folynak állandó tárgyalásaink az összes
illetékes kormányzati és gazdasági tén-
yözőkkel (ezekről hivatalos természetűnk
fogva nem igen számolhatunk be), a fel-
dolgozás nagyarányú előmozdítása, a
nagy terhet jelentő fázisadó alól való
mentesítés, a vésztelekeket meggátoló
márkázási eljárások bevezetése, a meg-
lévő nagy exportplacok kihasználása
megfelelő valuta-elszámolásokkal, egy-
országos hivatalos állandó értékesítési köz-
pont megszervezése, stb. ügyében. Szövet-
ségünk munkássága folytán ma már ott
tartunk, hogy az összes hivatalos szervek-
nél a legnagyobb megértéssel fogadják
csak persze az összes szükséges intézke-
dések keresztülvételét időt igényel, de re-
méltóhöz a közel jövő meghozza már
kifarított munkásságunk eredményeit és
végre országszerte teljesen kiépülhet az
nemzetgazdasági szempontból igen jelen-
tős új kisállattenyésztési ág biztos ala-
pokon nyugvó jövője.

Jól fejlődtek az őszi vetések

A földművelésügyi minisztérium de-
cember 15-iki jelentése megállapítja,
hogy az őszi gazdasági munkálatok
az időjárástól függetlenül folynak. Az
őszi vetések igen jól menthettek.
Többnyire üdezőledek, jól, sőt helyen-
ként tuljában bokrosodtak. Ez áll a
késői vetésekre is. Egér- és rovar-
kár csak helyenként észlelhető. A
takarmánykészlet kiterjedtetésre ele-
genny, sőt helyenként felesleg mutat-
kozik. A jószág egészségi állapota
kielégítő.

Kubikosmunkások figyelmébe

Fehívjuk a kubikosmunkások fig-
yelmét arra, hogy a földművelésügyi
miniszter rendelete értelmében a ku-
bikosmunkások vállalt munkájuk he-
lyére és onnan állandó lakóhelyükre
való visszatázasuk az eddig évezett
50 százalékos utazási kedvezményt
1938 január hó 1-től csakis abban az
esetben kaphatják meg, ha „Munkás-
igazolvány”-ukat a községi előjárás-
ág útján fényképpelk ellátják.
Ezért minden kubikos saját érdeke-
ben munkásigazolványát arcképpel
— saját községi előjárásága útján —
lehetőleg még e hónap folyamán lát-
tassa el.

PAPRIKA
kilója: Csipősségmentes 4.30,
csemege 4, édes 3.60, félédes
2.90, rózsza 2.20, erős 1.20
pengő. ● Szállítást rendelő
fizeti, szállítja utánvétellel:
Kozma János, Bácsa, Pestmegye

Szigoru intézkedések a száj- és körömfájás behurcolása ellen

A nyugat-európai államokban nagy arányokban uralkodó ragadós száj- és körömfájás immár Jugoszláviának Zala vármegyével közvetlenül határos községeiben is fellépett. Magyarországra még mentes a betegségtől. Behurcolásának megakadályozása, vagy — ha mégis behurcolnak — azonnali helyhez kötése és elfojtása érdekében

a földművelésügyi kormány szigoru intézkedéseket léptetett életbe.

Igy megiltotta, hogy a nyugat-európai országokból hasított körmű állatokat, ezek nyers terményeit és vészterjesztő tárgyakat Magyarországra behozzanak, vagy Magyarországon átvigyenek. Hasonlóképpen megiltotta Jugoszláviának fertőzött és az azzal közvetlenül szomszédos kerületeiből származó ilyen állatoknak és anyagoknak behozatalt és az országban való átvitelét is.

E tilalmak biztosítása céljából a határ őrzetét szigorította. Továbbá Jugoszlávia fertőzött kerületeivel szomszédos hat magyar járáshól vészkerületet alakítottott abból a célból, hogy — ha netalán oda a betegséget már behurcolták volna — azt az állatok egyenkénti megvizsgálásával derítsék ki és a betegségnek az ország belsejébe való esetleges behurcolását megakadályozák.

Ezek az intézkedések azonban csak

akkor vezetnek eredményre, ha a gazdák közbensé megártja azokat az elővigyázatossági szabályokat, amelyek megártása még járványmentes időben is indokolt és ha a betegség metalan jelentkezése esetén azonnal bejelent az. Az elővigyázatos gazda ugyanis hasított körmű állataival lehetőség szerint nem megy idegen helyre, állatait idegen helyen nem eteti, nem itatja és idegen istállóba nem állítja be, ujonnan vásárolt, hasított körmű állatát — ha lehet — két hétig elkülönítve tartja, idegeneket, házalókat és megszólítottakat nem enged be udvarába, még kevésbé istállójába. Eladó állatait az istállóból kivéve, mutatja meg a vevőknek és

állandóan fokozott figyelemmel kíséri hasított körmű állatainak egészségi állapotát s azonnal bejelenti a helyi hatóságoknak, ha hasított körmű állata megbetegszik, betegségre vagy fertőzésre gyanússá válik.

A gazdákban kívül az állatkereskedőknek, ezek alkalmazottainak, a mászásoknak és henteseknek gondoskodás és elővigyázatossága is nagyfontosságú a betegség elleni védekezésnél. Legelső kötelességük, hogy ruházatukat, különösen lábbelijüket gondosan tisztítsák meg s fertőtlenítsék, ha idegen istállóban fordulnak meg, vagy ha vásárokról hazatérnek.

A hegyközségi törvényjavaslat átmenetileg megtiltja új szőlők telepítését

A kormány a válságba került szőlő-gazdálkodás érdekében az utóbbi években különböző, de egymást szervesen kiegészítő intézkedéseket hozott. A tulkinlát folytán előállható árletörések megakadályozása céljából azonban szükség van olyan intézkedésekre is, amelyek a szőlőterületek megokolatlan emelkedésével előálló túltermelésnek gátat vetnek. Ezt a célt kívánja elérni a kormány a hegyközségekről, valamint a szőlő- és gyümölcs-gazdálkodásról szóló törvényjavaslatl.

A törvényjavaslatban a kormány abból a célból, hogy a már meglévő szőlők birtokosai részére a termés jobb áron való értékesítését biztosítsa,

rövidebb időre átmenetileg tiltani kívánja új szőlők telepítését.

A tilalmi idő elteltével 500 négyezögölnyi területig szabadon, annál nagyobb területeken pedig a földművelésügyi miniszter előzetes engedélyezéséhez kötöten lehetőséget nyújt a törvényjavaslat arra, hogy megfelelő hegyoldalakon, vagy immunis homoktalajú területeken új szőlők telepítésnek. Új szőlő telepítésére tehát kizárólag csak oly területeken nem lesz lehetőség, amelyek talajuknál fogva más mezőgazdasági művelésre is jövedelmezően felhasználhatók. De még ilyen területi szőlőkön sem lesz a szőlő pótlásának és felújításának akadályai.

A felújítási tilalom egyedül a síkfekvésű, kötött talajú szőlőkre fog fennállani.

A síkfekvésű kötött talajon fekvő nagyobb szőlőbirtokokat — az ilyen szőlők nagyobb hozamára és olcsóbb művelésére való tekintettel — a törvényjavaslat katasztrális holdanként 30 pengő borértékesítésű járulék megfizetésére kötelezi. Az így befolyó jövedelmet borértékesítési célokra használják fel.

Az olcsón termelt, silányminőségű borok egészségtelen versenyének megakadályozása céljából a törvényjavaslat a közvetlenül termelt amerikai szőlők három év alatt történő kötelező átváltását, illetőleg kivágását írja elő.

Tekintettel arra, hogy az ilyen szőlők átváltása, illetőleg kivágása állami kártalanítás mellett fog történni, az ilyen szőlők birtokosait nem éri sérelem, merő a törvényjavaslat módot ad az értéktelen bort szolgáltató ilyen szőlőknek értékes csemegeszőlőkké való átalakítására.

A javaslat végül nagyfontosságú intézkedéseket tartalmaz a minőségű termés fokozása és a belső fogyasztás megélénkítése érdekében. Az előbbi célt növényvédelmi intézkedések, továbbá olyan rendelkezések szolgálják, amelyek biztosítják a szakszerű felújítást és a szőlők szakszerű kezelését. A borfogyasztás fokozása érdekében pedig nagyszabású propaganda indul meg.

A fenti törvényjavaslat, amellyel egyidejűleg terjeszt be a kormány a szeszadóról, valamint a szeszelőállítás és értékesítés szabályozásáról szóló törvényjavaslatot is, alapos reményt nyújt a magyar szőlőgazdálkodás legégetőbb kérdéseinek rendezésére.

A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete december 20-án Waldobt Kelemen báró felsőházi tag elnökletével választmányi ülést tartott, amelyen akképen határozott, hogy a meglévő szőlőterületek felújításához, mint szerzett joghoz is ragaszkodik s a szőlőgazdaság bármilyen új adóztatását határozottan ellenzi.

Ráfizetéssel nem lehet tejet termelni!

Az OMGE tejgazdasági bizottságának legutóbbi ülésén egyhanguan arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a tejtermelő gazdák csak az esetben hajlandók a jövő évi tejszállítási szerződéseket megkötni, ha a biztosítandó magasabb termelői tejrakból megterülnek a minden vonatkozásban számottevően emelkedett termelési költségek. Hungár Béla dr. igazgató a Budapest székesfőváros tejjelátása terén szerzett újabb tapasztalatokról tartott nagy tetszéssel fogadott előadást, felszólít Nagy Pál pedig azt a gyakorlatias eljárást ismertette, amely a tehenészet tenyésztési adatait könnyen áttekinthető grafikonokban ábrázolja és használja.

Száztíz millios kiviteli többlet tizenegy hónap alatt

A Központi Statisztikai Hivatal közlése szerint november hónapban a behozatal értéke 41.7 millió pengő volt (1936. év november hónapjában 38.8 millió pengő), a kiviteli értéke pedig 53.5 (49.5) millió pengőt tett, az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 11.8 (13.7) millió kiviteli többlettel zárult.

Az 1937. év első tizenegy hónapjában behozatalunk értéke 429.1 (394.0) millió pengőt, kivitelünk értéke pedig 538.3 (455.4) millió pengőt tett. A külkereskedelmi mérleg az 1936. év január—november havi 61.4 millió pengős aktivumával szemben az 1937. év megfelelő időszakában 109.2 millió pengős kiviteli többletet mutat.

Szerződéses kendertermelés

A szerződéses kendertermelés feltételei 1938-ra a következők: A fix, vagyis előre meghatározott ár melletti kendertermelésnél a legkisebb, vagyis az úgynevezett alapár, amely a szerződő gazdát a gyártelepre beszállított kenderkör minden 100 kg-ja után meg fogja illetni: 5 pengő 60 fillér. Az alapján felül még árkiegészítést (prémiumot) is kapnak a szerződött kendertermelők.

ÉRTÉKESÍTÉS:

Baromfi és tojás

A Külkereskedelmi Hivatal közlése szerint a minimális termelői bevásárlási árak az egész országúra kiterjedő érvényre a következők: élő csirke 100, élő tyúk 90, élő hízott kacsza 100, élő hízott lba 100, élő pulyka 100, élő gyöngyös 100 fillér kilogrammonként. A tojás minimális ára kilogrammonként 160 fillér.

Vörshagyma

Az angol piacra a magyar vörshagyma továbbra is emelkedő áron kel el. Ennek megfelelően a hagymakivittel lebonyolító szerv f. hó 19-től kezdődően a vörshagymáért minimálisan mászdnként 17 pengőt fizet a termelőnek.

Cirowszalma

Az I. osztályú cirowszalma átvételi ára Csanád, Szolnok és Békés vármegyék területén mászdnként 20 pengő, míg a többi vármegyék területén 18 pengő, exportbálákba préselve, ab feladólomással vagyon rakva. A pipás, valamint olyan vérteltis cirowszalma ára, ahol a vérteltis nyom a szárítól 5 cm-nél magasabb. Csanád megyében 14 pengő, Békés és Szolnok megyében 13 pengő, Bihar, Csongrád és a többi megyében 12 pengő árban, a skart-cirok pedig mindenkor és mindenütt az I. osztályú cirowszalma feleárában kerül átvételre.

Legújabb szabadalmu dugattyu nélküli gyümölcsfapernetező készülék

Nincs benne hór, gumi, sem fémdugattyu. Nem romlik, nem kopik, szerzám nélkül szabad közzé adású. Használható bármilyen edényből, vagy hátiptyonyból, utóbbi esetben az rozsa permetezőgép tartálya is alkalmazható. Helyi áron is kapható. Kérjen díjtalan leírást a „Vasárnap”-ra való hivatkozással.

Gyártja:
Takács Károly
ny. MÁV előjáró.
BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28.
Telefon: 2.906-79.

* KARÁCSONYI MELLÉKLET *

41° CELSIUS

Halálország küszöbéről érkezett. 41 fok Celsius volt a mesgyekő. Most annak a hosszu utazásnak piheni fázadalmait ebben az eldugott kis svéd halászfaluban, hol az egyetlen valamire való szálloda magányos lakója.

Unott arccal ül a rádiókészülék mellett s a levegő hullámai segítségével bolyong a nagyvilágban.

A stockholmi bemondó hangja csendül fel:

— Következő műsorszámunk: Liszt II. Rapszódia.

A hang nyomán kis szünettel, felugorva egyszerre minden hangszer. Mintha csak az ég nyílt volna meg eget-földet rázó dörgéssel, vagy mintha a napégette, szikes pusztán elszabadult volna a ménes s vágatna, dübörögne a sok száz szikrázó pata nyomán. Még hallatszik a tavamorajló zaj, még éget a keményen tüző nap... de a szellő már hűvösödik s a láthatár szélén borongó hegyek fölött ólomszínű felhők tornyosulnak... A meleg vastag rétegvén vibrál... Vihar közeleg... Messziről már kigyulnak az őrítetek... A pásztor a karám felé tereli nyáját, mert mindjárt itt lesz a nyári zivatar... Villámok hasitanak mély tüzbarázdákat az elsötétült égen. Szívremegtető mennydörgések váltogatják egymást... Majd kövér cseppekben lezudal az eső is... Paskolja a föld eltikkadt arcát... Egy szilaj fénnyerit, egy-egy háremét féltő füstösnnyaku bika felbődül... De azért nyári zivatar, hogy jöjjön és menjen... Előbújik a nap is a sötétlila kárpit mögül. Végignyargal a megfrissült tájon. Az égen már szárazsínű szivárvány ragyog. Fent a magasban pacsrta énekel. Illatos a mellet betöltő levegő. S kampós botjára támaszkodva áll, rendületlen nyugalommal, derűs arccal a magyar föld örök szerelmese: a pusztai pásztor...

Pár pillanatig dermedten ül a helyén. Majd hirtelen mozdulattal kikapcsolja a készüléket.

— Ezt a hangulatot nem szabad, hogy megzavarja valami is — gondolja.

Nyugtalan lelkébe béke, meglepettség, dicsőség költözik. Az ablakhoz lép. Sarkig tártja. Kint már az északi tavasz bontogaja szárnyait. A hosszu téli emléket csak a hősüveges hegy-óriások hirdetik.

— Milyen jó élni! — szakad fel ajkán a szó.

S emlékezetében képek, események viharzanak át s egy név: — Amelita Carso!

Percek tört századrésze alatt végigszáguld azon az uton, melynek lehetetlenül rohanására az a vasuti szerencsétlenség tett pontot, mely majdnem az életébe került. Mint ösztört roncstör szedték ki a romok alól. Ott lelte halálát Amelita Carso is, a szép és szőke olasz énekesnő, aki mindent: tavaszt, életet, máj, holnapot, jövőt, boldogságot jelentett Kelemen Zoltán számára, mióta meglátta a budapesti Vigadó hangverseny-pódiumán.

Mennyit kellett küzdenie, míg tudomást vett létezéséről. A minden este pontosan küldött vérvörös rózsacsokrok is sokáig válsz nélkül maradtak... Egészen a bécsi hangversenyig... Bécsben választ kapott a néma hódolatra. Vérvörös rózsával a

BETLEHEMI JÁSZOL

Betlehemi jászol van-e szívetekben
S belőle a Kisded mosolyog-e rátok?
A csodás Szentének örök varázsából
Elárvult magyarak, vajjon, ma mit láttok?

Csak a Heródesek éles kardja villan
Vérező szívetek fájó rejtékébe?
Küzködő családnak elhagyatottságán
Riad lelketekben az ünnepi béke?

Betlehemi csillag kisugárzása-e
Szent Karácsony éje minden örömének?
Vagy távoli fény csak, örökös ígéret
S könny a visszhangja, nem hálaadó ének?

Magyar karácsonynak boldog éjszakája
Árassd el örömed minden magyar tájon.
Hogy sok szenvedésünk fájó nyílalása
Szent jászol békéjén nyugovást találjon.

Boldog éj, csendes éj, árassd fényességed.
Békéd harmatozza vihar-dulta lelkünk.
Betlehemi Kisded édes kacagása
Pásztorok énekét visszhangozza bennünk!

MÉZES JÁNOS

keblén énekel Amelita Carso... és utána fogadta Kelemen Zoltánt... Értelme volt a rohanásnak, végcélja az életnek, színe, íze, zamata az életnek... Barátságosabbak lettek a hotelszobák és vidámabbak a vonatban eltöltött napok... Mennyi gondolat építette azt a pillanatot, amikor majd karján be fogja vezetni Amelita Carso-t a tiszaparti kastélyba, mint feleségét.

Most mindennek vége. Az erőszakos halál eltépte egy élet fonálát... Minden elfoszott ábránd csupán. A végzet sorompóján nem tudtak átjutni.

Hetekig a megsemmisülés határán mozgott az élete. De győzött az ifju, erős szervezet... S következnek a nagy hétköznapok.

— Mit kellene tenni?... Hová, merre kellene menekülni a sebemmel? — Haza!... Haza! — sugja untalan egy hang a fülébe.

— Talán jó lenne... — gondolja. — A munka, a föld meggyógyítaná-nak.

Szinte bosszankodva gondolt barátjára, Kerekes Ferkóra, akinek levele galacsinná gyűrve ott pihen a zsebében már két napja, aki a levélben azt írja, hogy már éppen ideje lenne hazautazni, mert gazda nélkül uratlan a jószág... És az örökölt négyezer hold fele gazdát cserélt.

— De kinek mi köze ahhoz, hogy Kelemen Zoltán elverni az ősi vagyont?... ágaszkodik benne az indulat. — Ha eluszott, hát eluszott. Az én földem volt. Minden embernek van valamilyen szenvedélye... Az egyik a kártyát szereti s ezeket kockáztat egy cifra, festett lapon. A másik lövészenyven veri el minden jövedelmét. A harmadik meg ópium, kokain, morfiun rabja. Én Amelita Carso-t szerettem. A rabja voltam s vagyok. Nekem ő volt a kártya, a lövészeny, az ópium, a kokain, a morfiun, a szenvedélyem, a végzetem... Hogy kétezer hold földbe került, az csak egyedül réám tartozik... meg az ösökre... Velük majd elintézem a dolgot, ha fent találkozunk és ha

kérdezik... De lehet, hogy nem is fogják kérdezni, mert ők tudják azt a legjobban, hogy mindennek ugy kellett lenni, ahogy történt.

Hirtelen megáll a gondolataiban. Még mindig a sarkig tárt ablakban áll. Lenéz a rétre. De nem azt a földet látja. Előtte a tavaszi pompába öltözött magyar föld dőlőbájja reng... A fekete humusz tarka foltkban kibuggyan a himes takaró alól.

Szíve hangosan feldobog. Valami jóleső fájás belehasít.

— Odahaza most késő tavasz van... május vége... — gondolja. — A buza már szárbaszókött. A gémeskutak körül gulyák delelnék... Pitypalatty hangzik... szivárvány ragyog... susognak a nyárfák... és nekifeszülve, verejtékezőve dolgoznak az emberek... Csak én tétlenkedem...

— Minden embernek van valami végzetes szeri szenvedélye — motyogja önmagának. — Magyarok számára a föld a végzet, a szenvedély. A termő föld: a mindnyájunk édesanyja... Szép is érett ereje teljében, anyaságra vágyón... Nincs ahhoz hasonló sehol a nagyvilágban... Melegebb ott a napfény, hűvösebb az árnyék és édesebb az illat... Igaza van a nőtnak... Még a bánat is könnyebb ott...

A hősipkás hegyóriások fölött csipkézett szélű felhő libeg... Mintha csak egy keszkenővel integetne valaki...

— A magyar föld integet, az akáclobos tanya hív — gondolja örömmel.

Még fáj, békétlenkedik a szív sebé. De arca már öröme derül. Izmaiban az acélos buzaszemek erejét érzni megfeszül. Gyors léptekkel megy a portásfülke irányába.

— Kérem a számlámat! — mondja halkán!

FORGÁCH FERENC

Igazi karácsonyt!

Szívetek karácsonya tiszta legyen, mint az első hó és ártatlan, mint a gyermek öröme. Ha nem úgy érzitek, mintha újra születettek volnát, a kis Jézus nem jött el nektek, hanem másoknál.

Lelketek karácsonya egyszerű legyen, mint a pásztorok öröme volt. Ha nem szállt el belőle a harag, a gyűlölet, a fennhéjázás és kétségbeesés, nem érkekelhetitek az egyszerű jászol jelentőségét. Nem láthatjátok a Kisded mosolyát.

Akaratok karácsonya erős és szilárd legyen, mint a betlehemi csillag fénye, amelyet a szent királyok követtek. Menetek egyenesen utána. Ne pihenjétek meg a keres Heródeseknél, akik a Megváltó születését akarják letagadni, hogy a gyermekek szívét s velük a ti hiteteket megöljék.

Töltsétek ezt a szent ünnepet az Isten Fiaának dicsőítésével, hogy széles e hazában örömlük legyen a gyermekeknek, mellege a családi tüzhelyeknek, vigasztalása a szegényeknek, enyhítése a megsebezettek fájdalmának.

Igaz karácsonyt töltsétek mály alázatall, tiszta örömmel és Isten Fiaához méltó egyszerűséggel, akkor megint eljön a világot megváltó Krisztus.

Utja azonban csak a szívetekben át vezet, világhosszára csak a lelketekben gyulhat ki, ha a karácsonyt megérténi tudjátok.

Ha az ősi pásztorok hitével csendül az ajkatokon az ének:

„Mennyből az angyal lejött hozzátok...“

BETLEHEMI JÁTÉK

Békési betlehemesek játéka után írta: SZÁMADÓ ERNŐ

SZEMÉLYEK: VEZÉRANGYAL, ANGYALOK, ÖREGPÁSZTOR, II. PÁSZTOR, KISBOJTÁR.

(Kint csengős bottal megvergetik az ablakot.)

MIND:
Örvendjétek, megszületet:
Betlehemben a szeretet,
Dicsőség, békesség!

VEZÉRANGYAL:
Meghallgatják az Isten igéjét?
(A házból kiszólnak, hogy igen, meghallgatják; jöjjenek be.)

VEZÉRANGYAL *(egyedül bejön):*

Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakaratú embereknek. Amen!
Pustol a hó a nagy pusztaságon,
Nincsen enyh-hely, nincs virág az
[lagon,
Madár sem szól, fagyos a Nap
[szája.

Ránk borul a világ éjszakája.
De halljátok: csoda kött az égből:
Csillag hullott Szűzanyánk szeméből,

S ahova hullt az a drága csillag,
A setéség világosra virradt,
Szomorú föld száraz rózsafája
Regül-rejtem, kihajtott az ága.
Kivirágzott s virágzik azóta,
Reményünk, a karácsonyi rózsza.

ANGYALOK *(belépnek, közéleben a betlehem, énekelnek):*

Mostan kinyitl egy szép rózsavirág,
Kit oly régen várt az egész világ.
Betlehemben kibimbózott zöld ág,
Király mennyből méltóság.

De nem talált szállást a városban,
Maradása lón csak egy szálláson,
Mert lakosok inkább gazdagokon
Kaptak, mintsem Jézuson.

Szűz Mária itt kesereg sorsán,
Szent Józseffel Szent Fiát altat-
[ván,
Nyugszik véle csak egy kevés
[szénán,
Könnyei kicsordulván.

Szánjátok meg ó Ti keresztények,
Szűzanyát s megváltó Istenetek,
Ki életet hozott tintekek
S befogadja lelketek.

Ó meg ne vess, hogy későn ismerünk,
Mert most hisszük, hogy születéll
[értünk,
Szűz méhéből mi édesreményünk,
Vedd kedves énekünk . . .

VEZÉRANGYAL:
Pásztorok pásztorok!

PÁSZTOROK *(kint énekelnek):*
Pásztorok, pásztorok örvendezve,
Siessünk Jézushoz Betlehembe,
Köszöntést mondani a Kisdednek,
Ki váltáságot hozott az embernek.
(Belépnek, s tovább énekelnek):
Üdvözlégy Kisjézus, ki miértünk
Születvén váltáságot hozál nekünk,
Meghoztad az igaz hit világát,
Megnyitád Szentatyád menny-
[országot.

(Lefekszenek, horkolnak.)
ANGYALOK *(meggyújtják a betlehemi méceset és énekelnek):*
Az Istennek szent angyala
Mennyekből, hogy alászála
És a pásztorokhoz juta,
S néki eképpen szóla:

VEZÉRANGYAL:
Mennyből jöttem én hozzátok,

S ime néktek jóhírt mondok:
E mai nap egy kis gyermek
Szűztől született tintekek.

ANGYALOK:
A gyermek szép és oly kedves,
Vigasságra kellemes.

PÁSZTOROK *(felemelik fejüket):*

KISBOJTÁR *(énekel, csengős bottal verve az ébresztőt):*
Pásztorok keljünk fel,
Korán induljunk el,
Siessünk, ne késsünk,
Még az éjjel Betlehembe érhes-
[sünk.

PÁSZTOROK:
Siessünk, ne késsünk,
Mi Urunknak, Krisztusunknak
Tiszteletet tehessünk.

(Felkelnek, elindulnak körbe, csengős botjaikkal verve a taktust és énekelnek):

Betlehem városa mellett,
Egy szép csillag termett,
Menjünk, keressük a helyet,
Ahol Jézusunk született.

(Elébe járulnak a betlehemnek.)

ÖREGPÁSZTOR *(térdelve):*
A kerek ég alatt száz esztendőt
[értem,
Amíg ilyen szépen fejérré vevül-
[tem,

Családom, unokám rendre felne-
[veltem,
Azt tudtam, nem érek szebbet éle-
[temben.

De a kegyes Isten módfelett meg-
[áldott,
Megengedte látnom, ki minket
[megváltott:

Dicsérlek szívemből Uram Kisdéd
[Jézus! . . .

ANGYALOK:
Dicsőség, dicsőség!

II. PÁSZTOR:
Pásztori konyhában szült az
[édesanyám,

Pásztori módon nevelt fel édes-
[apám,

Pásztori módomat nem is cserél-
[ném el,
Augusztus császárnak temérdek
[kincsével,

Csak hogy köszönhetlek, Uram
[Kisdéd Jézus! . . .

ANGYALOK:
Dicsőség, dicsőség!

KISBOJTÁR:
Angyali seregnek szép izenetére
Én is elindultam szent jászlad
[elébe,

Eljöttem és szívem Néked átál-
[adom,
Válassz bojtárodnak engem fiata-
[lon,

Esedezem Hozzád Uram Kisdéd
[Jézus! . . .

ANGYALOK:
Dicsőség, dicsőség . . .!
(Mindnyájan ismétlik a beköszöntőt):

Örvendjétek, megszületett
Betlehemben a szeretet,
Dicsőség, békesség . . .!
Egy kis szímet, amely alatt valamennyien áhitatba merülnek. Utána:

PÁSZTOROK *(előbbre jönnek.)*
ÖREGPÁSZTOR *(a két pásztorhoz):* Halljátok-e, mit álmodtam. En bizony se többet, se kevesebbet, minthogy hét sing kolbászt akasztottak a nyakamba.

PÁSZTOROK: Kicsoda?
ÖREGPÁSZTOR: Jámbor gazda. Azután meg kaláccsal tömték meg a bakómat.

PÁSZTOROK: Kicsoda?

ÖREGPÁSZTOR: Jámbor gazda felesége. Azután meg borral töltötték meg a kulacsomat.

PÁSZTOROK: Kicsoda?

ÖREGPÁSZTOR: Jámbor gazda . . . Azután meg kioldták a pénzes zacskót, osztán pénzt adtak, csengő talért, pisze garast.

PÁSZTOROK: Kicsoda?

ÖREGPÁSZTOR: Jámbor gazda felesége.

KISBOJTÁR: Látom is, hogy jól álmodot kend. Adják már a salláriumot. *(Asztalra teszi a tarisznyát, meg a kulacsot; aztán valamennyien táncra kerekednek, csengős bottal verve a taktust és énekelnek):*

Oldal, kolbász, szalonma,
A pásztorok jó volna,
Fonott kalács, é, é, é,
Egy kulacs bor e-mellé . . .

PÁSZTOROK *(egyszerre megállnak és mondják):*

Már mi tovább nem mulatunk,
Hanem minden jót kívánunk . . .!

ÖREGPÁSZTOR *(előáll):* Engedje az Uristen, hogy több karácsonyt érhesünk erőben, egészségben, békességben, bőségben! Ajregül rejtem... adjon a Jőisten, a felségs Isten ennek a gazdának hat szép homály ökröt, mellé két kisbőrest, aranyekét a földjébe, aranyostort a kezébe, lakodalmat, szaporodást, mind e házra sürű áldást s mindezeknek tetejébe, sohse járjunk feketébe, sohse léssek gyász e porta s részek legyen minden jóba! Amerre csak a magyar jár, bőven teremjen a határ. Jőjjön el a mi országunk: Nagy-magyarországunk!

MIND: Adja Isten, hogy úgy legyen.

PÁSZTOROK *(verik a csengős botot, indulnak kijelé a betlehem után.)*

ÖREGPÁSZTOR:
Ne zörgesd már azt a kincset,
Kallantsd az ajtókilincset!

A CSUTORA MEG A HALÁL

VASÁRNAP volt. Mise után az emberek összeverődtek a községháza előtti téren, meghallgatták a kisbíró dabolását, aztán rátértek a politikára. Sorba szedték az elmúlt eseményeket, nyugodt, megfontolt lassúsággal közölte mindenik a maga véleményét. Aztán valahol a világháborúra tereledött a szó.

— Bizony, — sóhajtott az öreg Istenes Antal — mennyi vér hullott! Azt kellene kifordítani a bőréből, aki a nagy vérontást a világra hozta!

Erre már Kormos Nagy István is megszólalt:

— Azt ugyan hiába akarnátok kifordítani. Mert a vérontást egyik nemzet sem csinálta, hanem más valaki.

Az emberek elhallgattak. Mindenki Kormos Nagy István felé fordult.

Kormos Nagy Istvánnak igen nagy tekintélye volt nemcsak a faluban, hanem a környéken is. Fiatal korában ugyanis egy világhíró tudós szolgálja volt s amint mesélni szokta, még a Fekete-tengert is látta. Bizonyásképpen hozott is a vízhöz egy literes üveggel s ha lányának levelet írt, abba mártogatta a tollát. Olyan fekete volt, mint a tinta. Irni lehetett vele.

Az emberek közelebb nyomultak hozzá s mikor látták, hogy Kormos Nagy Antal kérdésére vár, Péter bácsi megszólalt:

— Hát ki csinálta a háborút?

Kormos Nagy István a saját mellére mutatott:

— Én! — mondta tompán.

Az emberek összenéztek:

— Te? — kérdeztek csodálkozva.

— Bizony én.

— Hogyan?

Kormos Nagy István pipára gyujtott, hogy jobban csusszon a szó, aztán nagyon szomorú arcot vágott és beszélni kezdett:

— Tizenöt évvel ezelőtt, mikor a jég a szőlőmet elverte, az egész termésem egy csutora volt. Busar balagtam hazafelé. Mondok magamban: Ezt a csutora bort nem érdemes tartogatni. Megiszom azzal, akivel találkozom . . . Hát amint a meghyáton ballagok, éleim toppant egy öreg ember. — Aggyon Isten! — köszönt rám . . . Aggy Isten keenek is! — köszönök vissza. — Kicsoda kee? — Aszongya, hogy ő a Teremtő. — No, mondok, — akkor keenek nem adok a boromból, mért nem adott többet . . . Azzal odébb álltam.

A fordulónál szembe jött velem egy törökspakás, majomforma ember. — Jó napot! — billent a sapkáján. — Keenek is! — bölintok vissza. — Kicsoda kee? . . . Aszongya, hogy ő az ördög. — No, mondok — nekéd meg éppen nem adok a boromból, mert te vitted el a termést.

— Megint tovább ballagtam. Mikor befordultam az utcámba, valaki megárántotta a ködmenem sarkát: — Jó napot, komám! — szóló nevetve. — Kicsoda kee, — mondok neki — hogy olyan barátságos? Aszongya, hogy ő a halál. — No, — örültem meg — ezzel megiszom a boromat, mert a halál igazságos, egyformán mér mindenki- nek. Kinyitottam a kapuajtót és bemutattam az udvarra: — Tessék, halál úr!

Bementünk a szobába, leültünk az asztal mellé, aztán iddógtunk a csutorából.

— Jó kis bor! — csettintett a halál a nyelvével.

— Jó, — mondok — csak kevés . . . Hát a kee termése milyen volt az idén?

A halál ellegyintett maga előtt:

— Ne is beszéljünk róla, — sóhaj- totta szomorúan. — Életlen a kaszám, aztán fáradt vagyok. A világ kezdete óta nem pihentem. Rám fér- ne már egy kis pihenés.

— Hát ami azt illeti, — mosolyog- tam rá — fura mestersége van kee- nek. Embert arat.

Aztán megkérdeztem tőle, hogyan veszi ki az emberből a lelket.

A halál nagyot nevetett:

— Az a legkönyebb mesterség. Belebujuj az emberbe, aztán kitolom belőle a lelket, mint az asszony a tolófánkot.

Nem hittem.

— A kicsibe is belebujuj? — kér- deztem kételkedve.

— Hát persze, — nevetett a halál. — Bele tudok én bujni akkora likba is, mint a babszem.

— No, — csóváltam meg a fejem- et — ezt már nem tudom elhinni.

Hirtelen eszembe jutott valami, az- zal rámutattam a csutorára:

— Ha belebujuj kee ebbe a csuto- rába, akkor elhizsz a szavát.

A halál kétszer sem mondatta ma- gának. Hirtelen megnyult, mint a füst, aztán behúzódt a csutorába. A hátát nekivetette a falának. Most nagyon fáradt volt s mert a hátának igen jól esett a csutora hús fala, el- szunnyadt benne. Én is elálmosod- tam, bóbiskoltam egyet. Mikor felé- redtem, elfeledkeztem a halálról, a csutora száját bedugtam, aztán a csutorát felakasztottam a kamrába a szegre. Mondok, szüretig úgy sem lesz rá szükség.

A csutora egész esztendeig lógott

szegen. A másik esztendőben azt mondja az asszony:

— Hozhatna kee egy kis hort a pincéből. Megkivántam.

A csutorát leaszottam a szegről, hogy kedvibe járjak az asszonynak. Mikor a dugót kihúztam, hogy — mondok — megszagolom, nincseces szaga a csutorának, hát még a lélegzetem is ellát... A mindenségit! A halál kiugrott a csutorából, nagyot kurjantott, azzal elkezdett táncolni, mint a forgószél:

— Tyuhaj! — verdete össze a

bokáját — kipihentem magamat. Most kedvemben vagyok. Lesz aratás!

Lekapta a szegről a kaszámat, azzal futóra!

— Megálljon kee! — kiáltottam utána ijedten, de biz a halál elszaladt, hogy azóta sem láttam. A következő héten aztán kiütt a háború.

Az emberek felé fordult:

— Hát most már elhiszik-e keetek, hogy a háborút én csináltam?

Péter bácsi elnevelte magát:

— Álmodtat Te ezt!

Kormos Nagy István szeme megvillant:

— Miért? Tán nem hiszi el?

— Nem ám! Mert az nem igaz!

— Igaza van! — vágott rá mérgesen Kormos Nagy István. — Mert a háborút azok csinálták, akik ráérték és kipihenték magukat, mint a halál a csutorában.

Mégegyszer végignézett a tömegen, aztán kemény lépésekkel indult a falu felé.

NYÁRY ANDOR

A VASÁRNAP új versenye:

Találkoztam-e az életben jószággal?

Jóság, jótett! Annyit beszélünk róla, annyszor sóvárgunk utána, de a valóságban — alig találkozunk vele. Nekünk nincsen részünk benne és magunk sem gyakoroljuk. Mintha a megpróbáltatások sulya alatt jégkéreg fagyott volna az emberi szívre...

Az ilyen siralmas időkben sokkal inkább kötelességünk, mint bármikor, hogy felkutassuk ezt a legtündöklőbb emberi értéket és embertársaink elé tárjuk, mondván: „Lássátok, mégsem némult el a jótett parancsa a földön; ime itt van, higgyetek benne!”

Ennek a kötelességnek kívánunk eleget tenni most, amikor

második versenyünket arra szánjuk, hogy maradandó emléket állítsunk a jószágnak és édesgyermekének: a jótettnek.

Szálljunk alá emlékeink gaz-

dag tárházába és hozzunk fel olyan olyan eseményt, amely minden alkalommal, ha eszünkbe jut, ritkán érzett melegséget lop a szívénkbe. Teljesen mindegy, hogy a jótettet mi követtük-e el; velünk cselekedte-e más; vagy mi csak tanui voltunk mások cselekvésének. A lényeg az, hogy akkor, amikor a jótett megszületett, egész valónkát átjárta a megrendülés, torkunkat a sirás fojtogatta és életünknek ezt a csodálatos pillanatát elfelejteni sohasem fogjuk!

Kérjük tehát a verseny résztvevőit, hogy olyan

nem mindennapi eseménnyel pályázzanak, amely valóban méltó arra, hogy a nagynyilvánosság elismerése öveze.

A pályázók elébb írják le magát a jócselekedetet, azután pedig próbálják szavakba önteni azt a

hatást, amit a jótett a jelenlévőkre gyakorolt. A pályamunka terjedelme legfeljebb két irkaoldal (egy irkaoldal) lehet. Tintával, olvashatóan irt pályamunkákat kéreünk, amelyek természetesen tartalmazza a pályázó nevét, foglalkozását, életkorát és lakóhelyét (község, utolsó posta, megye). A pályázaton férfi- és női versenyt egyaránt résztvehetnek. A pályamunkák beküldésének végső határideje:

1938. évi január hó 23-ika.

A bírálatbizottság által megválasztottak közül három pályamunkát

egyenként 10—10 pengővel

juttalmazunk. Díjat természetesen csak előfizető kaphat.

Kérjük olvasóinkat, hogy minél számosabban vegyenek részt ezen a rendkívül érdekesnek ígérkező pályázaton.

**Minden előfizetőjéül
egy új előfizető
kér a VASÁRNAP**

hogy a falusi asszony tud főzni, család legyen mellette. Fenntartás nélkül a vádnak csak azt a részét fogadja el, amely a változatosságra vonatkozik. Nemcsak elismeri, de mindjárt orvosságot is ajánl. Javasolja, hogy gyűjtsék össze az egyes vidékek kipróbált, egyszerű ételreceptjeit és azokat a községek, egyesületek cseréljék ki egymással. Adják ki kipróbálás végett a családoknak, rendeznek időnként kóstolókat s így hálalra módjára el lehetne terjeszteni az új tápláló, takarékos és izletes recepteket. Helyesen tartaná, ha ennél az akciónál minden „hivatalos színezetet” elkerüléne a Falu-Gazdaságszövetség tenné meg ebben az irányban a kezdeményező lépéseket.

A legszomorubb a válaszoknak az a csoportja, amely szerint

a falusi asszony nem is tudhat főzni, mert hiszen nincs neki méiből.

Nem tudja előteremteni a legszükségesebb fűszereket, cukrot hónapokon keresztül nem lát, éti zsirozója alig több 20—25 dekányál és sokhelyütt még ennyi sincs. Örül, ha burgonyával tudja megtölteni a család gyomrát és nem kell éhesen felkelniök az asztaltól. Elsősorban tehát a nagy nyomoruságon kellene segíteni, s akkor jöhetnének a főzőtanfolyamok. Ez a vélemény, sajnos, igen sok választásnak a magva s a levelek tömegéből szól a jó magyar közmondáson keresztül a panasz: üres konyhán bolond a gazdasszony!

Akadnak azonban egészen elkeseredett hangú válaszok is. Egyik olvasónk például ellenséges hangon sorolja fel, hogy a falusi gazdasszony nem is tudhat izletesen, táplálóan főzni, mert saját használatára semmit sem tarthat meg, minden terményét el kell adnia. Hiába van tehene, a tejet nem használhatja fel saját háztartásában; a disznóját nem magának hizlalja és öli le, a tojást kénytelen piacra vinni és sem pénze, sem ideje nincs, hogy jót és jól főzzön családjának.

Kétségtelen, hogy a hozzájárulások eleve rége tapintottak a kérdésnek. A Falu-Gazdaságszövetség nem statisztikai adatok, hanem személyes érintkezés útján ismeri a falu népét, ismeri a panaszokat és tapasztalja, hogy

a gazdasági helyzet általános lemorfolása az okozója elsősorban a falusi nép táplálkozási hiányszágainak.

De éppen személyes tapasztalattól tudjuk azt is, hogy a falusi nép sok tekintetben és éppen a főzés terén is maradi s ahol lehetne, ott sem szívesen változtat a megszokotton, nem szívesen próbál ki egy új receptet, mert „neki is jó lesz ug”, ahogy a nagyanyjának jó volt”. Pedig a viszonyok azóta nagyot változtak s ahogy a városi konyhán is más ételek készülnek most, mint régen, úgy a falu asszonyainak is alkalmazkodniök kell az új idők követelményeire.

Nem szabad gúnyolódni azon, ha a falusi leány, fiatalasszony főzőtanfolyamra beiratkozik, hogy „no bizony, híres gazdasszony is lesz majd belőle”, mert senki sem tud annyit, hogy még egy kis tanulnióval rá ne férne. Amint a jó gazda sem marad meg a száz év előtti, elavult gazdálkodási módszerek mellett, hanem igyekszik a haladással lépést tartani, úgy a magyar gazdasszonyok is csak dicserétre válnak, ha a háztartás helyes vezetése, az ételek táplálékértékesítésére vonatkozóan minden eddigi alkalmalmi igyekszik tudását és ismereteit gyarapítani.

Kánya Terézia

Jól főz-e a falusi asszony?

A védekezés és az ítélet a „Vasárnap” második „vádja” ügyében

Igen sok érdekes és talpraesett válasz érkezett arra a vádra, amellyel kapcsolatban november 21-iki számunkban azt kérdeztük, igaz-e, hogy a falusi asszony nem tud főzni, nem ismeri az ételek táplálékértékét, nem tudja, mit kell adni a gyermeknek, betegnek s nem tudja, hogyan kell keves pénzből izletes és változatos étrendet összeállítani?

Örömmel állapítjuk meg, hogy olvasóink nagyobb része jól értette meg a kérdést és ügyes, okos választ adott. Nagy vonásokban három csoportba oszthatók a válaszok. Az első elismeri a vádat; a második szintén vallja, hogy e tekintetben vannak hibák és bajok a falusi konyhán; a harmadik csoport — örvendetes, hogy ez a legkisebbik — bizonyos mértékben félreértette a kérdést és védekezés helyett újabb támadással válaszolt.

Igen érdekes annak az olvasóknak az álláspontja, aki hozzászólásában kifejté, hogy

a súlyos vád valóban igaz, mert az idősebb asszonyok szájából gyakran lehet hallani falun, hogy nem látszik az, ami a gyomorban, a hasban van s így mindegy, hogy mit eszik az ember.

Igaz, hogy az egészséges étrendhez anyagi lehetőség is kell, de az is igaz, hogy a betegségek szegénység és tudatlanság az okozója, az utóbbin pedig segíteni lehet. Nagy szükség van tehát a falvakon főzőtanfolyamokra, ahol a tanulóvágyó leányok s fiatalasszonyok megtanulnak olcsó, iz-

letes és tápláló ételeket készíteni, főleg pedig azt sajátítják el, hogyan lehet ugyanazt az ételt sokféle változatban elkészíteni.

Kaptunk olyan hozzászólást is, amely szintén elismeri, hogy

van valami igazság a vádban, de ennek oka az, hogy a falusi asszony tizenhat órát dolgozik naponta, nem tud tehát kellő időt a főzésnek szentelni.

Összehasonlítva a falusi asszony napi elfoglaltságát a városi asszonyéval s arra a következtetésre jut, hogy a falusi asszony még akkor sem tudna

változatos, jó étrendet összeállítani, ha pénze volna hozzá, mert az ételek elkészítéséhez nincsen elegendő ideje.

Rokonszenves faji öntudat szól abból a levélből, amely hangsúlyozza, hogy

igánis, a falusi asszony tud főzni s a magyar ember, ha nem is tudatosan, de ösztönösen már régóta méltányolja az ugnevezett vitaminokat, amikor a szalonnához vöröshagymát és zöldpaprikát eszik.

Ősi, józan ösztöne megérezte, hogy szervezeteinek mire van szüksége. Abban foglalja össze állásfoglalását,

SZERELMES DAL HAZÁMHOZ

Ó, aranyhegyek zamócás enyhe,
Gerlekönnyes, ibolyás vadon,
Buzakincses, napsütötte pusztá,
Ó, termőföld, temetőhalom!
Ó lyányálmok gyöngyszemű tava,
Hol májusi hold kagylót ígéz,
Bátor föld, hol a férifalánta
Farkasölő, vasinu vitéz!
Hajdu-Jász-Kunság vérel

ragasztott
Földje, túl a vad magyar Tiszán,
Attila király meseországá,
Barbár Szentföld: Te vagy a
Hazám!

Csalhat a forró ég vanília

(llata, pálmák, narancserdők
Homálya, két India csodája,
Kina pagodája, ösvadon,
Sivatag, Himalája, Egyiptom
Hűlt fénye, boldog Arábia,
Tengerek tulján száz büszke
város,

Üvegtorony, acélkőtemény...
Láthassam bár: az én Hazám egy:
Itt haljak meg a Tiszamentén,
Legyek vadrózsa, buza, barázda,
Ölelő, szerelmes délibáb:
Hogy itt lebeghesek mindörökké
Vigyázon e drága föld felett.

SZÁMADÓ ERNŐ

KIS VASÁRNAP

Ágota és Péterke

Mint valami teméntelen lepkejárás, hullott a szárnys hó, belepve a nagy kis földeket, házak tetejét, kutak kávéját és fehér sapkákat kötött a szét-szört boglyák fejére.

A nagy sik föld kelloz közepén sítvó nyárfák és ezüstös zöld tujafák között állt a pirosstetejű kastély, melyre most fehér álmot terített a tél, akárcsak a kis béreslakásokra, amelyk nem messze a kastélytól úgy bujtak össze, mint a szegény ember malackái.

Az emeletes kastélyban csillogó csillárok alatt menyezeti éró karácsonyfa roskadozott. Alatta sok drága ajándék. De hiába tündöklött a karácsonyfa, hiába volt a sok drága ajándék s hiába muzsikáltak a karácsonyi harangok — szomorúság árnyékolt a kastélyra mégis. Beteg volt a kastély szeméfnye, a megajándékozott kisleány, Ágota. Éjjel-nappal ágya mellett álltak szülei, úgy lesték minden mozdulatát, minden kérését s lélegzetvisszafojtva hallgatták kicsi zivie dobbanását.

... Most úgy tetszik, megnyugodott. Talán lejjebb szállt a láza. Hála Isten, el is aludt. Ó, csak meggyógyulna! — Pszt, csak csendesen, csak lábujjhegyen!

A kis béreskunyhóban nagy volt a szegénység. Hídeg volt a sut és jégvereg didergett az ablakon. És nem ragyogott gerendáig éró karácsonyfa a földes szobán és Péterke, a kis béresgyerek szomoruan rakosgatta csutka-katonáit. Ma nem volt kedve. Karácsonyeste van, a betlehemesek nagy örömről és gyönygös vigalomról énekelnek és nekik nincs semmijük, neki nincs minék örömlön. Pedig nem volt rossz. Nem, nem. Hiszen ma este már vagy tízedszer kérdezte édesanyját. S az mindannyiszor azt mondta, hogy jó kis gyerek a Petike. No pedig a jó kis gyermekeknek a Jézuska hozni szokott valamit. Ezt a tiszteletes ur mondta. Az pedig igazat beszél. Az nagyon jó bácsi. Az mindig megsimogatja és mindig megkérdezi: „No, hogy vagytok, Petike? Mit csinál édesanyád? Hát édesapád nem betegeskedik már? Hát csak legyél jó, meglásd, megáld az Isten...“ Így beszél... Ó, ha eljönne Jézuska, kezét csókolnák Neki és... no de még eljöhet. Hiszen még soká lesz reggel... Ezen addig bibelődött Péterke, míg szép csendesen elaludt. Édesanyja ágybafektette. Eloltották a mécesest és a kis béreslakásra ráhajolt a szegények karácsony éjszakája.

Fent, tul az omló hó kékes fátyolán, ahol a betlehemi csillagok ama nap óta mindig ragyognak, fényeslő égi magásban, a mozdulatlan szemű Isten, a Világ Atyja, a Szeretet Lelke, angyaloktól körülvev trónusán állott hatalomban és fenségben. És miután körülnézett a végtelen világban, szólt az ó kedves angyalához, ki jobbkeze felől állt:

— Menj, — mondotta az Ur — menjetek egynehányan és vigyetek örömet abba a hófedte kastélyba és ott mellette abba a kis béresházba...

És elindult az égi küldött és vele a szeretet angyalai.

— Anyácskám! — ébredezett Ágota — itt jártak az angyalok. Nem láttátok? Ó, be szépek voltak. Felhőkön lépkedtek és homlokuk fénylett, mint a csillag.
— Igazán, kislányom? — kérdezte Ágota mamája.
— Igen, anyukám, itt voltak és

azt mondták, meggyógyulok.
— Ó, Istenem! ...
— És azt is mondták, hogy a Béres Petike csutkabakkal játszik, nincs szép játéka, mint nekem, sem karácsonyfája... Arra kérték az angyalok, menjek át Petikéhez és vigye nekik ajándékot s hogy ne féljek, elbirom, majd ök, az angyalokk segítenek...

— Ó, csak maradj Ágotám ágyban, — mondotta Ágota mamája — az angyalokk már maguk viszik Péterkének a karácsonyi ajándékot. Aludj, kislányom, ha felkelhetsz, átmegyünk Péterkéhez és meglátod ott az angyalok ajándékát... Csicsiske kis Ágotám... Imádkozunk és aludj lelkem...

— Édesanyám, — ébredezett Péterke — édesanyám, itt jártak az angyalok. Fellegeken jártak aranyos kis csizmában, csillagos ködmönben és homlokuk úgy fénylett, mint az este a kastély ablaka... Karácsonyfát hoztak, meg sok kalácsot, diót is, meg fűgét, meg vadonatúj kiscsizmát, édesanyámnak nagykendőt, édesapámnak tulipántos subát... Édesanyám, édesanyám, gyujtsa meg a méceset! Itt jártak az angyalok... — Gyujtom lelke, gyujtom... Igazat álmodtál kislányom. Itt voltak az angyalok. Gyere kis csemetém, térdeljünk le ide a karácsonyfa elé és imádkozunk... hogy meggyógyuljon az uraságék kicsi, kedves Ágotája...

Sz. E.

Téli erdő

Ereszkedő sűrű felhő,
Felhő alján sűrű erdő,
Búsongó ősz letarolta,
Zúmarás tél behavazta.

Ködnevelő, fagynevelő
Széllet bélelt téli erdő,
Mi lett véled, mi van veled?
Hová lett a vídám élted?

Hová lettek dús lombjaid?
Hangos, füttös madaraid?
Kis pillangók repülése?
Méhcsékéd zümmögése?

Virágaid színes kelyhe?
Kelyhekből a harmat cseppje?
Szitakötő ragyogása?
Kakukkmadár kiáltása?

Olyan lettél, mint az árva,
Elhagyottság bús tanúja,
Vándor, utas, mind elkerül,
Még a holtó is átrepül.

Tarlott erdő, bízáll, remélj,
Nincs örök gyász, nincs örök tél;
Elmulnak a régi gondok
S újra zöld lesz minden lombod.

P. ÁBRAHÁM ERNŐ

A felelőgép

Ezt a gépet Dani meg Gyurka lálták föl hosszas kísérletezés után.
A gondolata már régen érelődött bennük, csak a megoldását nem tudták annyira tökéletesíteni. hogy a nyilvánosság elé léphettek volna vele.
A felelőgép, amely a tanulót mentesíti a magolás rettentő kényszerétől, egyesítették a gramofon és rádió minden előnyét. A másnapi leckét lemeze olvasták. Persze, szóról-szóra. A tökéletes kis lemez hangját hangszóróval a galléron át a fül mögé, vagy az áll alá vezették és a tanuló úgy felelt, mint a pinty, hogy a tanárnak is, osztálynak is leesett az álla a csodálkozástól.
S ami föl, az egész gépezet könnyen elfért a nadrágszobában. Senki azt észre nem vehette. A hangja pedig olyan meglepően tisztá volt, hogy sem Edison, sem Marconi nem tudta volna megkülönböztetni az igaztól.
A felelőgép hatásá csakhamar mutakozott is. Dani és Gyurka, akik a matematikát, fizikát, mértant külön-

ben is jól értették és csak magolni nem szerettek, egy-kettőre első tanulók lettek.
Ekkor azonban megkezdődött a baj, mert a vetélkedés ördöge szállta meg őket.
Egy földrajzi óra előtt Gyurka kicsérlette a Dani lemezét s a természetrajzi leckét csempézte a helyére. Dani meg a Gyurka történelmi leckéjét az egészségtan lemezzel cserélte ki.
Persze, hogy kitudódott aztán a turpisság, amikor Dani a Bükk-hegység helyett az egérről kezdett beszélni, Gyurka meg Nagy Napoleon véres háború helyett a nátha veszedelméről csevegett.
A gépeket hivatalosan elkobozták.

A két irigy barát pedig úgy magolázta, hogy gyönyörűség.
M. J.

Fejtörő

Gyerekek! Milyen városka neve jut az eszetekbe, ha egy fényes csillagra, pásztorokra, báránycsillagokra, pásztorokra, báránycsillagokra és jászolra gondoltok?

Melyik szeg nem áll meg egyenesen?

Melyik trón robban fel?

Itt végezték ki a 13 vértanút. Itt esett el Petőfi. Szent László városa. Itt tették le a fegyvert 1849-ben. Az országgyűlés hajdani székhelye. A „Szent korona gyöngye“ volt. A legszebb fekvésű erdélyi város.

Magyarország testéből Trianonnal hat ország gyarapodott és pedig: Ausztria, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, Olaszország és Románia.

A kérdésre hetvennégy olvasónk válaszolt; helyes megfejtést azonban csak huszonhét előfizetőnk küldött be. Negyvenheten csak 4—5 ugynevezett utóállam nevét sorolták fel. Mentés Ilonkával (Lentiszombathely) ezen az uton közöljük, hogy téved; nem a volt monarchia testéből kapott hat állam részt, hanem a történelmi Nagymagyarországból osztottak hatan.
Öt pengő jutalmat nyert:
1. Ferenczi József (Szentes),
2. Krajczár Jánosné (Zalaistvánd),
3. Méri István (Karcag),
4. Rakaczky József (Gagyapáti),
5. Takács Kálmán (Pusztaszentlászló).
A jutalmakat elküldöttük.

Fentebb hat, elcsatolt magyar város nevét közöljük. Ha a vonalak helyére a megfelelő városneveket, illetve betűket írjuk és a kettős vonalokon álló betűket felülől lefelé összeolvassuk, olyan kifejezést kapunk eredményül, amely minden magyar szent akaratá.

A levelezőlapra irt megfejtést a Vasárnapi szerkesztőségnek címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell küldeni tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtést nem vesszük figyelembe. Jutalom:

öt darab ötpengős!

Kiosztjuk öt olyan olvasónk között, aki a rejtvényt helyesen megfejti, előfizetői táborunk tagja és előfizetési díj-hátraléka nincs.
A Találja ki! helyes megfejtését és eredményét a jövő évi 3-ik számban tesszük közzé.
A 49-ik számban közzét kérdés helyes megfejtése:

A mi költőink

Velem az Ur

En messze nézek, tisztán látok,
Nekem nem árt a földi átok,
Velem az Ur, mert égre nézek,
Belőlem kihal, ami vétek.

En bátran megyek, az Ur vezet.
Nem érhet halál és rettenet,
Örök vagyok, mert zengem nevet
A hitetlenek közt szerteszét!...

SERÁK MARGIT
(Martonvásár)

Keljünk szent örömrre...

Keljünk szent örömrre. Údv! Vigasság!
Szívünk zengjen hálaéneket:
Ime! Eljött az örök Igazság!

Singlyödtünk, mint rabok, bünbe esve,
De a bün már eltöröltetik:
Földre szállott, itt van, él az Eszme...

Szívünk, lelünk érezzen melegét:
— Bár a tél foga csikorog, —
Megszületett az örök Szeretet!

Szent Hozsánna! Harsogjon az ének!
Ime, a Pokol legyőzötteti!
Áldás Neked! Oh, ádvőzlégy Élet!

Légyen mindenneknek ádvőssége
E nap, melyre a föld virradott!
S maradjon köztünk, éljen a Béke!
SZABÓ LAJOS

Még nem tudom...

Még nem tudom, hol bukom fel harcom alatt, hol folyik vérem egybe a földdel, ha kenyértelenül, kőszáza kutatok új és szép csodákat végigjárva kunyhót, palotákat, dalolva valami újabb dalformát...
Még nem tudom, hol ér a halálom, paloták közt, vagy szűz határon, mikor őseim nyomát kutatom, járom...
Még nem tudom, mit hoz elémbe a szürke egyhangúság, a kétséges napok egymásutánja...
Csak megyek egy ősi uton, kutatva járom, míg el nem ér az élet, vagy a halálom.

BÉKEFFY GÁBOR

Egy kis masoly

Egy városzerte ismert szélhámos elment a csodarabizhoz és megkérte, hogy adja rá áldását.
— Hogy adhatnám én rád az áldásomat, — mondja a rabí — amikor mindenki tudja, hogy Te egy nagy szélhámos vagy.
— Talán mégis rám adhatod az áldásodat, — szól a szélhámos és egy nagyobb pénzösszeget tett le az asztalra.
— Na, majd megpróbálom, — határozta el magát a rabí és rátevé kezét a tolvaj fejére, így szól:
— Ha a jó Isten valakit arra utal, hogy köri szenvedjen, Te legyél a jó Isten eszköze hozzá.

A FALUSI OTTHON

Régi és új karácsonyok

A „régii szép időkben” bizony minden más volt, még a karácsony is. Meg volt rakva a karácsonyfa minden jóval, csak úgy roskadozott a sokféle finom cukorkától, édességtől, aranydió-mogyorótól, a főtől a plafonig ért és tömegtelen sok gyönyörű ajándék kandikált ki az ágai alól. Csak meg kellett írni a *Jézuskának*, hogy mindegyik szeretne kapni az ember és az *Angyal* a hozzájutott levél szerint hiánytalanul elhozta azokat. Azóta a karácsonyfák is kisebbek, kopottabbak lettek és az ajándékok is szegényesebbek, de nem lesz kisebb a gyermekek öröme, ha szeretettel készítjük elő az ünnepeket.

Féltó gonddal őrizük és ápoljuk azokat a régi szokásokat, amelyek a karácsonyi ünnepeket olyan kedvessé és igazán bensőségesen család-ünneppé teszik. A legegyszerűbb és legkisebb karácsonyfa alól se hiányozzék a *Betelehem!* Színes, fényes papírból könnyen el lehet készíteni otthon a betlehemi házacskát s benne a kis Jézus jászólat, körülötte képcskékből kirakni a pásztorokat, napkeleti királyokat, feléjük a messzevilágító csillagokat. Amikor az *Angyal* csengőzűsávjára összegyűjt a család aprajánagyja a kivilágított karácsonyfá előtt s boldog örömtől ragyognak arcok, ne engedjük a gyermek lelkéből elszállani ezt a meghatót, szép pillanatot. Énekeljük el velük együtt a *Mennyből az angyal-t* és a többi szép karácsonyi éneket s mielőtt boldog önfeladásig szétszaladnának játékaikkal, kis kezüket ösztévé, adjanak hátát a vett jókért az Istennek. A karácsonyfa levelei hamar elhullanak, az édességrek pár nap múlva nyoma sem marad s a játékok, ajándékok elpompak, tönkre mennek: de a családi összetartozásnak, szeretetnyilvánításnak és tiszta örömeinek ez a rópké pillanata milyen belevésődik a gyermek lelkébe s annak az egyszerű, ájtatos kis dallamnak az emléke enyhülést lop majd szívébe az élet legküzdösebb óráiban is.

Ünnepi konyha

Halleves magyarul. Többféle kisebb halból darabokat vágunk és az beszókuk. Vékony rántást készítenk apróra vágott vöröshagymával és paprikával: vízzel feleresztjük, teszünk bele kevés ecetet, egy darab babérlevelet. Hagyjuk jól felforrni, beleesszük a darabokra vágott halat s ezzel forrjon, míg a hal megfőtt. Tálaláskor savanyu törlőt és pirított zsemlyét adunk hozzá.

Ponty rántva. A megtisztított pontyot szép vastag szeletekre vágjuk és órák hosszán hagyjuk sóban állni. Ekkor lisztet vegyítünk személyemorzóban meghengereltük és forró zsirban pirosra sütjük. Befőtél vagy zöld salátával adjuk az asztalra.

Pulyka paprikásan. A szépen megmártott pulykát darabokra vágjuk. Lábasban tűzre teszünk két kanál zsírt, bele hozzunk egy kanál paprikát, a hagymával elkeverjük, beleesszük a pulykával, megszózzuk és letakarva lassu tűzön párolni hagyjuk. Később öntzünk alá egy kanál vizet s ha az elfőtt, hagyjuk egészen zsírjára sülni, hogy a husa piros legyen.

Diósérés. Fél kilogramm lisztből egy evőkanál zsírral, két tojással, két kanál tejföllel, kevés sóval és langyos vízzel deszkán tésztát dolgozunk ki, mikor már hólyagos kezd lenni, meglisztelve cipőt gyurunk belébe és lisztes helyen, meleg ábruzsra leterítve, félórát pihenni hagyjuk. Akkor az asztalt betérítjük s a tésztát olvasztott zsírral megkenve, óvatosan szétterítjük rajta, negyedórát szikkadni hagyjuk, aztán töltjük meg. Töltelék: a dió belét kieszeldük, vágókéssel finomra vágjuk és a megszikkadt tésztát beszórjuk vele. Hirtünk rá tört cukrot, tört fahéjat, szerszűszet, citromhéjat, mazsola-szófőt. Akkor a tésztát széllet felhajlítjuk, meglocsoljuk olvasztott zsírral, könnyedén összehengerítjük és sütőben szép pirosra sütjük.

Aranyszabályok

Jobb a betegséget megelőzni, mint gyógyítani. Övjük tehát az egészségéget!

Ne hallgassunk javasasszonyokra! Gyógyítani nem tudnak, csak a pénzünket akarják!

Legdrágább kincs: a gyermek. Övjük az egészségét és erejét!

és keverjük szecsakával. Így elkészítve — kísérletek szerint — 12 kg burgonya 4 kg abrakot (zabot) pótol az igáslónál.

Az ubjorok első fejése

A tél közepe az ubjoroknak utóerődése is végbement. Aki eddig, még a zajos erjedés után ubjort fel nem töltötte, haladéktalanul töltse fel, mivel — kivált a gyengébb borok — könnyen megvirágosodnak, „megpimposodnak”. Az első fejésnek — régi szabály szerint — még abban az évben kell megtörténnie, melyben az ubjort szilreteltük; de a január hó legyen a végső terminus. Az első fejés feladata a fiatal bort elkülöníteni a sepről, azaz megszabadítani a sokat hangoztatott és helytelenül értelmezett úgynevezett „anyjától”, a sepről. A fejést ajánlatos derült időben végezni, mivel ebben az esetben több a levegőben az elterő oxigén, mely kedvező befolyást gyakorol a nemes élesztők további működésére, azaz az ürérjedés kedvező lefolyására. A tél hideg hónapokban különös gondot fordítsunk arra is, hogy a pinceajtók és ablakok jól záródjanak s így pincénk hőmérséklete ténylegesen ne szálljon. Ez különösen a vörösborokra lehet veszélyes, mert ezek színlüket is elveszítik. Az ubjorokat henteünk egyszerű, az ubjorokat kétszer kell töltögetni, mivel főleg a könnyű ubjorok igen hajlandók a virágosodásra, ami azok minőségét tetemesen megrosszítja.

Két nagyszerű koca

A szakavatott tenyésztés kigugró eredményéről akarunk itt néhány példát felsorakoztatni. Többször írunk e rovatban, hogy eredeti fajtaik nagy tömegében igen értékes családok vannak. A törzskönyvi feljegyzések hivatása ezeknek az értékeknek felkutatása és vérüknek terjesztése.

Itt adatokat közlünk a szarvasi *M. Kir. Középfokú Gazdasági Tanintézetnek* 2 kiváló kocájáról.

Adél nevű koca 1928-ban született és ma is él. Tíz év alatt tizenkét szert fialt, összesen 87 db. malacot. Malacainak átlagsulya volt születéskor 1.45 kg, 4 hetes korban 7 kg, 8 hetes korban 12.8 kg. Legerősebb malacokat hozott a világra a hetedik fiáliskor, amikor 9 db. malac 15 kg-ot s így darabja 1.66 kg sulyu volt. Negyhetes alosmulya legnagyobb volt ugyancsak a 7. fiális, mikor 8 db. malaca 63.5 kg-ot, s így darabja 8 kg-ot nyomott. Nyolchetes malacai a nyolcadik fiáliskor voltak legnagyobbak, mikor 1—1 malac átlagban 17 kg volt.

Albina nevű koca, 1933-ban Magyarország legjobb és legnagyobb teljesítőképességű tenyészőcöcája volt. Fényképe az *Országos Mezőgazdasági Múzeumban* is megtalálható. Hét év alatt kilencszert fialt, 81 db. malacot, 103.50 kg sulyal. Negyhetes korig felnevelt 75 db. malacot, 460.5 kg sulyal, nyolchetes korig 71 db. malacot, 895 kg sulyal.

A felsorakoztatott adatok igazolják, hogy itt valóban értékes állatokról van szó. Az ilyen egyedek birtokában sertényesztésünkben lényegesen nagyobb jövedelemre számíthatunk, különösen akkor, ha a legjobb ivadékat tartjuk meg tenyészőcökának és a községek ilyen ivadékaiból vásárolnak tenyészőcökakat.

Tanulság tehát az, hogy iparkodjunk minden tenyésző tenyészőcökaink malacnevelőképességéről feljegyzéseket készíteni, azaz, az egyszerűen ellett malacok sulyát 2 napos, 4 hetes és 8 hetes korban megmérni. Amelyik koca több éven át a legeszebb eredményeket mutatja, annak véret terjesszük, azaz annak malacai közül hagyjunk „magnak” valót.

Természetesen a legjobb koca is csak megfelelő táplálás mellett tudja a benne rejlő képességet megmutatni. Megfelelő lesz a táplálás akkor, ha a szoptató kocának adunk alap-takarmanlyul 3—4 kg főtt burgonyát, vagy 10—12 kg répat, vagy 1—1.3 kg darát; ezen felül pedig — tejelési póttakarmanlyul — minden darab szoptatótól malacra 40 deka abrakot, olyan keverékből, melynek 33%-a gabonadara, 33%-a korpá, 16%-a olajpogácsa, 16%-a hüvelyes dara és 2%-a szénsavas mész.

A szőlőesszék elvermelése

Az elvermelés történhet nemcsak őszén, hanem tavasszal is. A vermelésnek célja tudvalevőleg az, hogy az elvermelés növényi részeket megvédjük a fagytól, a kiszáradástól, a penészesedéstől és rothadástól. Fődolog, hogy a vermelésre választott földtömeg ne legyen túlszáraz vagy túlmedves és az elvermelés szőlőszőnye ne lépjen fel valamelyik penészgomba. A vermelés történhetik szabadban, erre alkalmas vermekben vagy zárt helyiségekben. Az anyag, melybe veremlünk, rendszeren homok, ritkábban moha — keverve kevés faszénporral. Utóbbi költéségekben és többnyire kisebb gazdaságokban használják, hol nedves földpince a tél vermelő. A homoknál fontos, hogy mentes legyen minden szerves anyagtól, mely könnyen rothadással indulna. Ezért ne tartalmazza kéreghulladékokat a mult évi vermelésből, mert az ilyen különböző penészesedő (főleg a gyökérfelnevelő) éleket és szaporodnak. Ezért szelezniük lehetőleg évente friss, tiszta, mosott, iszapmentes homokot. A homok ne legyen túlmedves; ha egy marékka velünk belébe, nem szabad a fogástól összezemosódna, hanem csak nedves tapintásúnak kell lennie.

A libák nevelése

A kikelést követő 36 órában a kis libák nem ettejük. A második naptól kezdve azonban 1 hetes korig két-óránként száraz kenyérmorzsá, zöldszegvagdalk (fű, csalam, saláta stb.), turó, esetleg apróra vágott főtt tojással tápláljuk. A második héten 3 óránként etessünk leforrázott korpát, apródarát, olajpogácsát, keverve csalam-, salátavagdalkkal. Jó időjárás mellett a déli órákban már kibocsáthatók a szabadba a ludak és gu-nárok vezetésével. A legelő füvének fogyasztására fokozatosan szoktatandók. A harmadik héten a keverékbe főtt burgonya és répa is kerülhet, este pedig szemes gabonával (árpa, buza, zab) is megkínálhatjuk őket. Minthogy a libák a legelőn mindig több és több eleséget tudnak gyűjteni, koruk haladásával csökkenthetjük az otthon nyújtott adagokat olyan arányban, amilyen arányban a legelőn zöldeséget találnak. Az esti szemes-adag azonban ne maradjon el. Szabad vízbe a harmadik hét után mehet a liba. A kitollasodásig fontos, hogy éjjelre száraz és meleg alom legyen alattuk.

A Felsődnántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

A Felsődnántúli Mezőgazdasági Kamara jelenlegi összetételében most tartotta utolsó közgyűlést, minthogy a kamarai tagok mandátuma január 16-án lejárt. A közgyűlést *Khuen-Hédervári* Károly gróf elnök nyitotta meg, aki visszavonulást vetve a kormányzat agrár törvényalkotásainak gazdag sorozatára, utalt arra, hogy a jövő súlyos anyagi követelményeket támaszt a gazdákkal szemben. A földmívelésügyi miniszter képviselőjében *Tassonyi* Ernő dr. változta a mezőgazdasági kamarák hivatását a kamarai reform után, amelyből Darányi Kálmán dr. miniszterelnök népies gazdapolitikájának alátámasztásában sokat vár. Azután ismertette a földmívelésügyi miniszter *agrárszakoktatási* elgondolásait. Több felszólalás után a kamara elhatározta, hogy május vándor-közgyűlést *Széksefővárotról* fogja megtartani.

Gazdatudnivalók

Téli nyugalom a méhesben.

Télen a méhesben és ennek környékén csendnek kell lenni. Ha a hó a kijárónyásokat befutná, azonnal ki kell szabadítani. A cickány és egér behatolása ellen szükítsük meg a nyílásokat. A cickány jelenlétét az összerágott méhullak, az egérét pedig a lehullott viaszdarabok mutatják. Ezeket ki kell fogni, mi célra vigyük meleg szobába a kaptárt. Véletlenül a földre hullott méhek megmentése végett a méhes előtt a havat naponta seperjük el és szörjünk szalmát a hideg földre. Ha a telelésre szánt mézből a kaptár aljdeszkájára cukorkristályok hullának, akkor a méhesládokat a költőfészek fölé helyeztet megfelelő itatóból langyos vízzel kell itatni.

A csilók takarmányozása

A melegvérű csiló táplálása hazai viszonyaink közt akkor mondható megfelelőnek, ha naponta, 6—12 hónapos korában 2—3 kg abrakot kap és — a legelőtési időben — legelőre jár. Minthogy azonban kladósan még nem tud a legelőn táplálkozni, pótlókul — a legelő mellett — néhol 2—3 kg zsemlyét, másutt 10—20 kg zöldsztakarmanlyul adagolnak neki. Télen az abrak mellett annyi szófát és tavaszi szalmát kap, amennyit jó évtárgyval elfogyaszt. A 13—18 hónapos csiló napi adagja a legelő mellett 1—2 kg abrak és pótlókul vagy 2 kg zsemlye és 2 kg takarmányzalma, vagy 10—20 kg zöldsztakarmanlyul. A 10—24 hónapos csiló abrakadagja 2, néhol 3 kg. Ehhez járul

4—5 kg széna, 2 kg takarmányzalma és 2—5 kg répa. A 25—30 hónapos csiló a legelő mellett legfeljebb 1 kg abrakot és szükség esetén 10—20 kg zöldsztakarmanlyul kap. A 31—36 hónapos csiló napi adagja télen néhol 2 kg abrak, melyhez 5—6 kg széna, 3 kg szalma és 2—5 kg répa járul.

A burgonya feltakarmanlyozása

Sertésekkel nem célszerű a burgonyát nyersen etetni, hanem főzve (párolva), mert a nyers burgonya — különösen akkor, ha sokat etetünk belébe — erős hasmenést és egyéb emésztési bántalmakat okozhat. Ha a burgonya csírás, akkor a főzés előtt a csírákat el kell törödelni, mert ezekben sok idegméreg (solamin) van. Burgonyával együtt nem ajánlatos etetni melaszt, cukorrépat, mert ezek vele együtt hashajtókat hatnak. A burgonya etethető természetesen más állatokkal (tehének, hizókörök, juhek), sőt lovakkal is abrak helyett. Lovak számára azonban okvetlenül alaposan mossuk le a burgonyagumókról a földet, azután főzzük meg

**Borsajtók,
Borsavtalyuk,
Bortömlők,
Borsürők,
Permetező k**

CIFKA JÓZSEF
pincegazdasági cikkek

A bor kezeléséhez és forgalombahozatalhoz szükséges összes anyagok és eszközök:

Budapest, V., Vilmos császár-ut 48.
Telefon: 22—8—92.

December hó

26 VASÁRNAP

Szt. István vt., István

27 HÉTFŐ

János

28 KEDD

Aprószentek, Kamill

29 SZERDA

Tamács pk. Dávid

30 CSÜTÖRTÖK

Dávid, Zoárd

31 PÉNTEK

Szilveszter

1938 január

1 SZOMBAT

Újév

Halálkozás. Steinecker István dr. miniszteri tanácsos december 21-én elhunyt. Holttestét a kerpesi temetőben történt beszentelés után, december 23-án a pilliscsabai családi sírboltban tették el. Az elhunytban Steinecker Ferenc dr. egyetemi tanár, a *Falu-Gazdaszövetség* elnöki tanácstagja testvérhátját gyászolja.

A 2. háztartási (Gazdasági) Vándortanfolyam december 5-én *Pocsajon* tartotta ünnepélyes záróvizsgáját, nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében. A vizsga után megnyitott kiállítás mutatta, hogy a növendékek milyen alapos és lelkiismeretes munkát végeztek. A tanfolyam további működését *Harsányi Lujza* dr. gazdasági s. tanárnő és *Kovács Margit* gazdasági szakintéző vezetésevel *Pocsajon* folytatja.

Husz millió schillinget ér a Habsburgok ausztriai vagyona. Ausztriában most tették közzé az első hivatalos adatokat a *Habsburg-család nemrégiben visszadott vagyon tárgyainak értékéről.* Resch dr. népjóléti miniszter szerint a vagyonértéki jelenlegi forgalmi értéke **20 millió schillingre** becsülhető.

Mezőgazdasági munkás-jutalmazás Szigetújfalun. A becsültes munka szép ünnepege zajlott le november 26-án Szigetújfalun, ahol a *Pállinger* Erzsébet gazdaságban alkalmazott, 30 esztendőig egy helyben dolgozó *Lerner* Ferenc mezőgazdasági munkásnak *Teszéry László* dr. főszolgabíró átnyújtotta a földmívelésügyi miniszter 80 pengős pószjutalmát és elismerő oklevelét. Az ünnepeget társasébred követte, amelyen a község társadalmának valamennyi vezető tagja részvett.

Látka János Pál csemegekereskedő kiszabadult a csehek fogságából. A felvidéki származású *Látka János Pál* budapesti csemegekereskedő, tavaly májusban *Iglóra* utazott a bátyja temetésére. A temetés után a felesége hiába várta, nem jött vissza. Napok mulva az a hír érkezett, hogy *Látka János Pált* a temetés után kénkedés gyanúja miatt letartóztatták a *csehszlovák hatóságok.* Utóbb bíróság elé állították és *tizenöt évi fegyházra ítélték.* A minap azután a felesége értesített kapott, hogy diplomáciai tárgyalások után *Látka János Pál* kiszabadult és hazajött. *Látka János Pál* december 20-án reggel érkezett *Szobra*, ahol a felesége már várta.

„Karácsonyfaerdőben” címmel a földmívelésügyi minisztérium rádióelőadásának keretében december 26-án, karácsonyi másnapján, délután 3 órakor vitéz *Szilágyi-István* Lajos m. kir. erdőtanácsos tartja az ünnepi előadást. Olvasóink figyelmét ideölel felhívjuk a kintin élő adó szép felolvasására.

Megráptolták a pesti villamost és vizet. Budapest székesfőváros közgyűlése december 17-én ugy határozott, hogy a villamos „kiszakasz-joggyék”, az ugynevezett tantuszok árát hat fillérről *nyolc fillérré*, a rendes szakaszjegyet *16-ról 20 fillérré*, a víz árát pedig *20 fillérről 22 fillérré* emeli. A közgyűlés elhatározta azt is, hogy a kormányhoz felterjesztést intéz a vidéki munkanélkülieknek a fővárosba való beszállásának megakadályozására. A „jó vidékieknek” tehát csak adniok szabad a fővárosnak: nagyobb árát a villamosjegyért, elkölteni Budapestben a pénzüket, magas vámot és illetekeket róni le terményeikért, de — „beszivárognok” nem szabad . . .

Hogyan metszik a gyümölcsfákat? Erről ír a *Növénynövekedés és Kertészet* legújabb száma. Cikketek közül még a szőlő alacsony kordonmiveléséről, a nyulrázás elleni védekezésről, a gyümölcsfa koronaelvágásának befejezéséről, a díofa kifertásozról, házilag készíthető porozógépről stb. A dusan illusztrált, szines gyümölcsképet is közöl két szaklapból a „*Növénynövekedés*” kiadóhivatala (Budapest, V. Vécsey-u. 4.) díjtalanul küld a *Vasárnapra* való hívtározással egy elküldött mutatványszámot.

Légi vonal létesül Bukarest—Arad—Budapest között. A magyar és román legfőbb légügyi hatóságok főnökei között a magyar külügyminisztériumban több napon át folytatott tárgyalások december 17-én befejeződtek. A tárgyalások eredményeként kidolgozásra kerül a *Bukarest—Arad—Budapest* légvonal létesítésére és kihasználására vonatkozó megállapodás.

Tavaszi napsugár

(Költemények. Irta: Reményi Ferenc)

Reményi (Ozoročky) Ferenc régi munkatársa lapunknak. Közvetlen hangu, meleg érzésű költeményei méltán sorakoztak mindig a magyar falvak költő fiatalágának művei között azokon a hasábozon, amelyeken az új magyar falusi írónak helyet szorítottunk. Ez a hely azonban kevés és nem csodálkozunk, ha írónk — egy a más után — kitörnek és eget kérnek, ami érthető is. A magyar falu nem lehet többé messze a világtól, amikor az afrikai kunyhókban is rádió hangos, Erzi, hogy bele kell kapcsolódnia. A fiatalok érzik különösen, akiknek korát éljük. Akik nyugtalannak, mint a zsendülő tavaszi földben, a nedvkeréngés a növényben, az ösztön a fézszekrak madárban. Messziről jött illat hoznak, mint a tavaszi szellő és édes dallamokat, mint az első fecske, vagy a pacsrta a mezők felett. A magyar föld, a magyar táj, a magyar érzés és hangulat igazi dalosai ök. *Reményi Ferenc* is az a teljes mértékű. Könyvét, amely a *Tavaszi napsugár* találó címét viseli, szeretettel és megértéssel ajánljuk lapunk olvasóinak becses figyelmébe. Megrendelhető a szerzőnél, *Mátraszőlőssön.*

Öngyilkosságot követett el a lovaspatonai főjegyző. *Jerffy József* dr. pápai főszolgabíró csütörtökön délután hivatalvizsgálatot tartott *Lovaspatonai* községben. *Kovács József* főjegyzőtől elszámolási adatokat kért, amelyekről a főjegyző átment lakására. A jegyzői hivatalban a főszolgabíró a segédjegyzővel maradt. Miután a főjegyző hosszú ideig nem jelentkezett, átmenetek érte, közben azonban a főjegyző lakásában agyonlőtte magát. A vizsgálat folyik.

A Duce háromsoros nagypapa. *Ciano* gróf külügyminiszter felesége, *Mussolini* Edda egészséges flugyermeknek adott életet. A gyermeket *Mario* névre keresztelik. Az újszülött a *Ciano* gróf pár harmadik gyermeke.

Agyonütötte a kidölt fa. *Szeptek* községben a mult hét egyik napján fát irtottak az erdőben. Az egyik fa korábban kidölt és rúházat *Korcsmáros József* 56 éves földművesre. *Korcsmáros* olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy *kórházba szállítás közben meghalt.*

Alkinek vasból vannak az idegei. *Freid* de *Reine* fiatal kanadai kardnyelű autószerezéslenséget érte. Olyan súlyos sebesüléseket szenvedett, hogy jobb lábát le kellett vágni. A műtőasztalon *Freid* de *Reine* azall a kivánsággal hozakodott elő, hogy ne bódítsák el és ehelyett engedjék meg, hogy *fájdalmát harmonikajátékkal enyhítse.* Az orvosok hiába próbálták lebeszélni, a kardnyelű ragaszkodott kivánságához. A műtét csaknem két órával tartott *s az idő alatt Fried de Reine szakadatlanul vidám dalokat játszott harmonikáján,* egyetlen hangot nem véve el a fájdalomtól.

A vagyonváltás-buzza ára. A buzázólagveleken folyósított és buzáértékre szóló kölcsönök törlesztési részleteinek befizetésekor és a buzázólagvelekek kamatszelveinek beváltásakor *Júvó* évi januárja átszámlított kulesként *egy métermásra buza fejében 20,44 aranypengőt kell alkalmazni.*

Agonyázott egy rendőrt, azután továbbrohogott. *Bukovics* Gyula 32 éves győri bérpököcsvezető gépkocsijával elütötte *Kristóf* Ferenc, esornaj születésű 26 éves ideglenes minőségű rendőrt. A gépkocsivezelő a szerencsétlenség után továbbhajtott és a bérpököcsk vároközhelyén megállott. A mentők kórházba szállították a súlyosan sérült rendőrt, ahol koponyatörés és több más csonttörés következtében *nemokára meghalt.* *Bukovics* Gyulát elállították a rendőrségre, ahol ittasságával védekezett és azt mondta, hogy nem vette észre a szerencsétlenséget.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia

ékszerész

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

IGAZGYÖNGYÖK

A Szent-estén millió szívben felcsendül a betlehemi harangok csilingelő szava, de már másnapra győző a hétköznapok gyüllöködésének, vetélkedésének a Megváltót minden nap ezerszer is a Golgothára tűző harci zaja . . .

Akinek szívében él a szeretet mindenhatóságába vetett hit, az remélheti, hogy megtalálja az Istenhez vezető utat . . .

Mindent maga idején! Ne okold tehát a kályhát, hogy — nyáron nem hűsíti a szobádat . . .

Ne szeresd magad jobban, mint felebarátodat . . .

Két pengőért meggyilkolt egy asszonyt. *Tóbi* József napszámosnak lakott özvegy *Horvát* Mionyhérmé 89 éves asszony, községet eltarított, *Tóbi* József az Idős asszony lakása és gondozása fejében a község részéről minden hónapban kiutalt összeget két pengő híjjával kapta, míg a két pengőt az öregasszony magának tartotta meg. Legutóbb *Tóbi* részegen ment haza és kérte az asszonytól a nála maradt két pengőt is. Amikor az idős asszony a kértet megtagadta, *előbb seprányra lélt, majd az assnyelével hátra verte,* az elrabolt két pengővel a koreszmába ment, majd később kerékpáron elhagyta *Hivant* az országúton csendőrfőőr igazoltatta a gyilkost, aki a helyszínen azonnal bevaloltta tettét.

Hetvenkétlős haresát fogott egy halászmester. *Szépe* János köcskei halászmester a nagyrévi átjárónál hatalmas haresát fogott ki a Tiszából. A haresa súlya 72 kilogramm.

Letartóztatták egy szolnok nagyvágót. December elején sorozatos húsmegezeséket történtek *Szolokon.* Több embert kórházba szállítottak, akik azt vallották, hogy a húst, melynek elfogyasztása után megbetegedtek, *Vigh* Kálmán hentesüzletében szereztek be. A tanúhallgatások után a vizsgálóbíró maga elé idéztette *Vigh* Kálmánt és a terhelő adatok alapján elrendelte letartóztatását.

Hadifogságból hazatért fiát idegennek nézte és megölte egy öreg házaspár

Borzalmas tragédia történt a magyar határ közelében lévő *jugoszláv Regede* községben. A napokban egy jól öltözött, 40 év körüli férfi érkezett a faluba, aki elmondotta, hogy ő az a háboruban eltűnt *Kroboth* János, akiről azt hitték, hogy a háboruban elesett. Husz évét töltötte orosz fogságban, ahonnan háromszentendi keserves vándorlás után most ért haza szülőfalujába. *Kroboth* János örömmel hallotta, hogy szülei egészségben élnek, attól tartott azonban, hogy ha „ajtólat rohan” a szülő házba, a hirtelen öröm ártalmára lesz a rokkant öregnek és ezért a falubeliek tanácsára szállástkérő idegenként kopogtatott be a *Kroboth* házba. Az öregek gyanakodva fogadták az ismeretlent, de amikor pénzt ajánlott és fizetett a szállásért, befogadták. Korán reggel aztán a volt katonabajtársak és hajdani játszótársak csapatostól sereglettek a *Kroboth*-házba, hogy elbeszélgessenek a hazatért emberrel fogságbeli élményeiről.

Az öreg *Kroboth*ék csodálkozva és értetlenül bámultak, amikor az emberke gratulált nekik fiuk hazatéréséhez. Amidőn azonban meghallották, hogy az éjszakai vendég az ő fiuk, újután estek össze. Ekkor derült ki, hogy az *öreg házaspár az éjszaka folyamán alámában megölte a szerencsétlen vándort, — saját gyermekét — mert pedig sejtettek nála . . .* A tragikus eset szereplőit a csendőrek természetesen letartóztatták. A gyilkosságért borzalmasan megbűnhődtek: saját fiukon hajtották végre emberlétlen elhatározásukat . . .

Páraflan

Önfeláldozás

A neworleáni (Északamerika) köz-kórház egyik betegre, a 67 éves *John* Ames szoros barátságát kötött a 19 éves *Frank* *Chabine*-al, aki kilencszázötöt olított méztől egyik ki-smére megvált, de az orvosok remélték, hogy visszaadhatják szemévilágát, ha egy egészséges szem szaruhártyáját ültethetik át a megsérült szembe. Ames nemrég kijelentette, hogy *kardosonyi ajándékul a saját jobb szemét adja Chabine*-nek. „En már öreg vagyok, nekem egy szem is elég lesz” — mondotta a nemeslelkű agastyán. Az orvosok végrehajtották a merész műtétet és biztosra veszik, hogy *Chabine* „ajándék szemével” is jól fog látni.

Szilveszterkor nyitják meg a szentévet. A magyar püspöki kar *Szent István* király halálának kilencszázadik évfordulója alkalmából közös pázsorlevelet adott ki, amelyet Szilveszter estéjén, a szokott évégi ájtatosság keretében fognak a szószékekről a hívek előtt felolvasni. *Ez lesz a Szent István-év tulajdonképpeni megnyitása és bevezetése.*

Biborosok avatása a Vatikánban. XI. Pius pápa december 16-án délielőt a Vatikánban tartott nyilvános konzisztóriumon hirdette ki öt püspök, illetőleg érsek *biborosa* történet kinevezését. A szertartás az engedelmesség-fogadással kezdődött. A biborosok sora a Szent Atya elé járultak és meghajoltak előtte. Végül az újonnan kinevezett öt biboros járult a Szent Atya elé és közelében állva letette a *biborosi esküt.* Az új biborosok az esküföltét után térden hajtották a pápa előtt, majd a *hagyományos lábasokba* járultak elője. A pápa felszólította őket, *kedt nyújtotta oda kézsőkvára.* Ezután az új biborosok elfoglalták helyüket a biborosi testületben. Ebben a pillanatban a liturgiáknak, karján a bíboroki kalapokkal, odaállott a trón mellé. Erre az új biborosok felkelve helyükről, újból a Szent Atya elé járultak *Szóra térden hajtottak a Szent Atya előtt és közben a szertartásmester beáldotta fejüket a bíboroki palást kis eskünyelvével.* Ezután a szertartásnál segédkező két biboros az új biborosok feje fölé tartotta a *biborosi kalapot.* A pápa kezét a biborosi kalápra téve, elmondotta az előírt egyházi formulát, végül áldást mondott, amelyet a jelenlévők térdén állva fogadtak.

Borzalmas iskolai tűz Japánban. A japáni *Vakajama* tartományban, *Oszakától* délre porrá égett egy nyolcszázötös elemi iskola. Az eddigi hírek szerint *78 gyermek* beégett az iskolában.

Jó hangszereken játszott a legnagyobb övezet. Elsőrangú lazaán oleszőn *Reményi* országos híri hangszertelenén vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—60. Kérjen dímentes, 51. számú árjegyzéket, abból választathat.

Rövid
történet

A jó barát

Fordította: Vécsey Leó

I.

Dussilov, elegáns társasági fiatalember, indulatosan pattant fel helyéről, megragadta Krosskin kezét s megrázta, mint valami cseresznyefát az érés idején.

Krosskin, — kiáltotta véstől hangon — hogyan lehetsz ilyen ostoba? Eljegyezni magadat!... Nem, ne is beszélj, látom rajtad, hogy már megbántad ezt a lépést... Ismerem ezt a hétköznapi, olcsó tucatrengényt. Egy szép — de hogy is szép, inkább elátkozott — napon egyedül maradt az ember az illető csinosbókájú bakfissal, akit minden további nélkül megcsókol... Vannak bakfiosok, akik valóságilag kidelezik az emberből a csókot... Erre aztán a kis nő, amint illik, a nyakába veti magát, akár-hogyan szabadkozol, nem tudod látni többé... s pár percre mulva kidadogod a házassági ajánlatot. Papa, mama, kis sógorka, áldás és elzárókenyűlés... Mord tagadni, hogy így volt, te... te végleg!

Krosskin megsemmisülten pislogott:

— Nono, egy kissé durván hangzik... Egyébként azonban körülbelül csakugyan így történt! Dehát mit tegyek? Az ostobaság megeseit, megkértem a kezét valami pillanatnyi szünetben s most véglegén vagyok.

— Hm, talán lehet még segíteni. Az eljegyzés felbontható s elválhatok, mint két jóbarát... Az ilyesmi mindennapos a társaságban.

— Igen, de hogy fogjon hozzá az ember?

— Dussilov egy pillanatra elgondolkodott.

— Tán összevesznél az apjával. Megsértened és kiutasítanak! Akkor egyszerre felbomlana az eljegyzés.

— Ez nem megy... Az apja a legkedvesebb és legudvariasabb ember a föld kerékiségén.

— Ez igaz!

— Meg aztán, látod, itt nem is az apja a fontos. A léányt kell kiürándítani, hogy tudni se akarjon többé rólam... Akkor aztán minden rendben van.

Dussilov hallgatott és mélyen elmerült gondolataiba. Egyszerre csak felkiáltott:

— Megvan!... Amelyik percben akarod, nem szeret többé s elfelejti, hogy valaha ismert...

— Erőszakkal akarod erre kényszeríteni?

— Oh, hát mit gondolsz? Egyszerűen beszéllek vele, úgyesen egy csoportosítom a dolgokat, hogy az arnyoldalaid domborodjanak ki... ez az egész!

— Hm, nem is olyan rossz ötlet... Elég erőt érzel magadban, hogy alaposan befektetis a menyasszonyom előtt?

— Krosskin, tudod, hogy mindig jó barátod voltam... Megteszem, hogy megmentslek. Lásd, mire képes egy igazi jóbarát!

— Köszönöm, Fedja!... Nem felejttem el soha.

Dussilov meghatottan ismét megrázta barátja kezét, mint valami körtetűt, aztán vette a kalapját és elrohant.

II.

Félóra múltán ott ült a kerti lugásban a szép menyasszony mellett. Élénk csevegése vidám hangulatba hozta az egész családot.

— Kedves Ludmilla nagysád, — mondotta, amikor kettesben maradt,

— a maga élvezetes társaságában olyan jól érzi magát az ember, hogy minden gondját-buját elfelejti. — Ennek örülök, — nevetett a szép leány. — De mondja csak, mit csinál Krosskin barátunk?

— Miféle Krosskin?

— Nos, hát a barátja.

Dussilov hatáskeltően összeráncolta a homlokát.

— Nem barátom többé! — jelentette ki tömpán.

— Az lehetetlen! S miért?

— Mert... tudja, Ludmilla, ez az ember nem is Krosskin.

— Hát kicsoda?

Dussilov felsóhajtott és részvételjes, gyengéd pillantást vetett a fiatal leányra:

— Hamis utlevéllel érkezett erre a vidékre. Én csak most jöttem rá erre s azóta nem nevezem barátomnak.

A szöke leány elvörösödött, majd elsápadt:

— Mit beszél, Dussilov? Miért használna hamis nevet?

A fiatalember suttogóra fogta a hangját, mire a fiatal leány akaratlanul közelebb húzódott hozzá:

— Nem hallott annak idején arról, hogy Moszkvában meggyilkolták Ivanov uszorást? Gyilkosa, Sivers egyetemi hallgató nyomatlanul eltűnt... Még ma sem jutottak a nyomára...

— Dussilov, ez örület...

— Meghiszem azt!... Én magam is valósággal elvesztettem a fejemet, amikor rájöttem...

— Rémes! S amellet milyen csendes, szolid ember, nem kártyázik, nem iszik...

Dussilov ránézett.

— Nem iszik? Ugy iszik, mint egy kefekötő... Született alkoholiista. Volt magánál tegnap?

— Nem.

— Na látja! S miért... Mer' a rendőrszobán tartották reggelig, amíg kialudta a mámorát... A rendőrorvos megmondta, hogy elmebetegségekben fejezi be az életét...

— Jaj! S én olyan jó fiúnak hittem! Amikor a nagynéném meghalt, itt volt nálunk... úgy sirt, mint egy apró gyermek.

— Komédiás!

— S milyen szépen beszélt a nővéréről...

Dussilov felnevetett:

— A nővére? Haha... hogy lehet ilyen naiv?... Elhitte, hogy nővére van! Az úgynevezett nővérek egy moziban ismerték meg és első vállalkozásuk az volt, hogy közösen kifosztottak egy nagykereskedőt. Szép kis nővérek!

A szöke leány csodálkozó, rémült szeme könnyekkel telt meg:

— Tud arról, hogy ez az ember majdnem feleségül vett? Megkérte a kezemet!

— Nem maga az első, akinek házasságot ígért.

— Dussilov, csak egy kérdést még... Maga bizalmas barátja volt? Szeretett engem ez az ember?

— Tudomásom szerint egyetlen leányt szeretett, egy Margot nevű párisi tancsónót, aki most az otzoltválas miatt börtönben van...

Ludmilla felzokogott:

— Nem, nem... ezt sohasem bocsátom meg neki!

— Megértem a fájdalom, kedves barátom! De higgye el, jobb így... Mindenesetre ajánlom, nézzen utána, nem hiányzik-e valami az ékszerrel vagy a családi ezüstök közül...

— Szent Isten! Még ezt is?

— Én nem tudok semmit, de a napokban két arany teáskanalat láttam nála... Ugy tűnt fel, mintha az örök monogramma díszítette volna...

Kis ideig csend volt. Dussilov részvétellel nézte a kétségbeesetten zokogó leányt.

— Ne vegye annyira a szívére, Ludmilla! Higgye el, jobb így!... Most azonban mennem kell! Viszontlátásra, Ludmilla nagysád. S mondja, ha találkoznék ezzel a... Krosskin... azzal Siverssel, mit mondjak neki?

A leány izgatottan ugrott fel:

— Azt... hogy ne kerüljön többé a szemem elé... hogy nem találók szavakat a jellemzésére...

— Nna, ami azt illeti... szavakat még csak talál az ember... Megyek! Kérem, adja át üdvözlömetem az édesapjának.

Dussilov pompás hangulatban hagyta el a kerti lugast! Nagyon megelégedett volt az arra gondolt, hogy neki tulajdonképpen a diplomáciai pályán lett volna a helye.

III.

Másnap délelőtt, amikor Dussilov fel akarta keresni barátját, Krosskin, hatalmas meglepetés érte. Az ajtó előtt rendőr állt, aki szó nélkül beengedte.

Az előszobában a házbéliek kíváncsi csoportján kellett áttörnie magát.

A hálószoba fel volt duvva, a szekrényeket összeforgatták, a fiókok belső

tartalma kilógott, még a szalmazsákok is feltépték.

A dolgozószoba küszöbén földre gyökerezett Dussilov lába.

Az irasztal előtt ült a vizsgálóbíró, mellette az írnoke. Előtte egy széken Krosskin kuporgott, halál-sápadtan.

— Szálljon magába és tegyen vallomást, — mennydörgött a vizsgálóbíró.

— Emlékszik Ivanovra, az uszorásra? Nem álmодott vele? Hol van a bűntársa, aki állítólag a nővére?... Mi van Margottal? Láthatja, mindent tudunk. Hiába hallgat! A törvény kezében bizonyítékok vannak s csak a maga helyzetén ront...

Dussilov lassan kismofordált s mikor a rendőr félrenézett, mint az örült vágatott a lépcsőn. Azonnal autóbába ült, szállodájába vitette magát és a legközelebbi gyorsvonattal elutazott Moszkvából, azután megtörtéhangu levelet írt a vizsgálóbírónak, amelyben bevallott mindent, elejétől végig.

IV.

Pár héttel később Dussilov a következő napirthi olvasta az újságban:

Házasság. Iván Krosskin ma vezette oltárhoz Ludmilla Nesabudkina kisasszonyt, Nesabudkin tábornok bájos leányát.

A hűsleges jóbarát lejhattotta fejét s lelken átkézelt a sejtelen, hogy a barátságának mindörökké vége...

Kérdés: *Pár évet ezelőtt Svétkeze-tünk egyik tagjának koeját a községi kanász úgy megragadta, hogy az úts közvetésében az állat elpusztult. Most újabbban ugyanezen tagunknak egy koeját a kanász kutyája úgy megragadta, hogy félt, hogy ez is elpusztul. Felold-ságra vonatkozó eszt a kárért a kanász vagy a lepetettét társulat? (M. F., Tar-csiki).* — **Felelet:** A kanász felold-ságra vonatkozó kárát, ha nem egy véletlen bal-esztől lehet szó, hanem ha bebizonyítható az, hogy az állatnak ok nélkül, szándékosan durván bánt és ezáltal kárt okozott. Ez azonban inkább csak az útes esetére vonatkozik, mert egy terező kutyának nem megvárhatja meg a kanász, hogy csak kiméletesen csipdesse meg az állatot és azokat meg ne harapja. Már pedig egy terező kutyának éppen az a dolga, hogy az állatot ugatással és csipkedéssel terelje. Természetesen a kanász nem használhat egy olyan harapós állatot, amelyiknél az ilyen harapás gyakran előfordul. A legelrettél társulat csak az esetben felelős, ha a kanász személyének kiválasztásánál gondatlanság terhel.

Kérdés: *Felelősem és lednyom kirabol-tak, amiért én ellenük a csendőrségnél jelentéssel tettem, de még mindazideig nem történt semmi. Mit tegyek? (K. L., Luszok).* — **Felelet:** Forduljon az ügyész-séghez, amely a törvényszék mellett működik.

Kérdés: *I. A H. sódonnygár föld-e árjegyzéket? 2. Permetezőgéprűstöt álet címet megkaphatom? (Öz. B. A.-né, Kunszentmárton).* — **Felelet:** 1. Levelezé-lapon kifejezett kívánságára bármely nagyobb cég készsége küld árjegyzéket. 2. Címetek nem áll módunkban közzélni. Ha-sonló elkeket lapunkban is hirdetnek.

Kérdés: *Hogyan lehet kijutni Mezt-kóba? — Felelet: Ismételten közöltük, hogy az ilyen ügyekben a Magyar Kivándorlók és Visszavándorlók Vadó Iróda-hoz kell fordulni (Budapest, VIII., Flumel-ut 4).*

Kérdés: *Deveserben, vagy Jánosháza-n tess-e az idén baromfi-ülette pulka-érsportársaság? (Ö. S., Kápolnafa).* — **Felelet:** A Kállkereskedelmi Hivatal ez-Idén nem rendez érsportársaságot s Deve-cserben, se Jánosháza-n.

Kérdés: *Hol és mennyit kapható olyan könyv, mely az ószék tyufkifák tenyésztését és értékesítését ismerteti? (H. S., Kiskunfélegyháza).* — **Felelet:** Tyuktenyésztéssel foglalkozó szakkönyvek a következők: Csukás Z.: "A gazdasági baromflak tenyésztése"; Ára P. 9.00. Bakoss: "Gazdasági baromflatenyésztés"; P. 7.80. Winkler: "Baromflatenyésztés"; 10 P. Megrendelhető a könyv árának

és 20 fillér portónak beklidése ellenében kiadói-vatalkunknál.

Kérdés: *A csermajori tej-zsákokolók milyen feltételekkel vesznek fel hallgatókat? (T. K., Pusztaszéplő).* — **Felelet:** A csermajori szakiskolában többféle tanfolyam van. Így a kistelepyitő 10 nap, főzős (19 nap), turgórátyó (24 nap) tanfolyamokra olyan tanulókat vesznek fel, kik irni-olvasni tudnak és 3 havi előzetes gyakorlatot tudnak igazolni. A vajneszteri (1 év) tanfolyamra jeles földmíveléskolaj vagy 4 pajtárit végzett egyenként vesznek fel, a sajtmeszterre (1 év) pedig ugyanilyen előképzéssel, de ezenkívül 1 évi előzetes gyakorlat felmatott egyenként. A főzős tanfolyamok ideje nincs pontosan megszabva. Akkor tartanak, amikor elegendő jelentkező van. Tessék tehát jelentkezni s majd az igazgatóság annak idején be fogja hivni.

Kérdés: *I. Hol kapható olyan pinco-készlet, amely félbenálló horodokban lévő bort megőrvi az ecetesedéstől? 2. Megna-ványodott bor savanyúságot hogyan lehet megszüntetni? (K. I., Alap).* — **Felelet:** 1. Ilyen eszközt nem érdemes venni, mert a célnak nem felel meg. Ezetelen mód az ecetesedés megakadályozására: a feltöltés. 2. Edesebb borral hásztás után vagy tiszta szénsavú mesznek bekeverésével.

Kérdés: *Budapesten melyik kórházhoz forduljak fülbajommal? (K. J., Petróv-tele).* — **Felelet:** Bármelyik budapesti kórház, vagy klinika fülészeti osztályához fordul, kitűnő kezeléshet lesz részek.

Kérdés: *Lapjuk "Tanácsadó" rovatá-ban olvastam, hogy akinek 10 katasztrá-lis földje nincs, földadót nem tartoz-kozik fizetni. Mikor jelent meg és milyen szám alatt ez a rendelet? (Boskei Gaz-dákor, Bieske).* — **Felelet:** Ez a rendel-keztés a 3400/1932. M. E. számú rendel-ek mondta ki elsőnek az 1932—33. gazdás-gi évre. Az 1933—34. gazdasági évre meghosszabbította ennek hatályát az 6100/1933. M. E. számú rendelet. Az 1934—35. gazdasági évre intézkedett az 5900/1934. M. E. számú rendelet, 1935—1936. gazdasági évre 6400/1935. M. E. számú rendelet, míg az 1936—37. gazdas-gi évre a 3700/193. M. E. számú ren-delet.

Kérdés: *Nővérem hadiörszveg, Sopron-ban van ugyan egy háza, amely 5000—6000 pengő ér. egyébként azonban na-gyon fiatal. Idejában szened. Felve-szik-e a hadiponozottak kőse, vagy kőh-za, mint ingyenes betelepít? (B. I.-né, Sopron).* — **Felelet:** Akinek vagyona van, nem vehet igénybe ingyenes kőhá-z állapást.

Kérdés: *Igaz-e, hogy akinek 10 ka-tasztrális földön alult mezőgazdasági ü-gyüzlete van, földadót nem köteles fi-zetni? (H. I.)* — **Felelet:** Olvassa el a "Boskei Gazdákör" nek szűző füzetét, ket.

Budapest I.

VASÁRNAP, XII. 26.

8.45: Hírek. 9: Unitárius istentisztelet. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Görögkatolikus istentisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás és vizállás. 12.30: Hangverseny. 14: Hanglemek. 15: 'Karcsonya-erődében.' Szilágyi István Lajos m. kir. erőditanács előadása. 15.45: Katonazene. 16.30: 'Szeressetek egymást.' Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása. 17: Énekegyüttes. 17.15: Elbeszélés. 18.05: Cigányzene. 19.30: Adomák, tréfák. 19.45: 'Vig. özevgy.' Operett. Zenéjét szerzte Lehár Ferenc. 22.35: Jazz. 23.15: Cigányzene.

HÉTFŐ, XII. 27.

12.05: Hegedű-zongora. 13.30: Szimfonikus zenekar. 16.15: Előadás. 17: Cigányzene. 18: 'Nobeldíjas orvosok.' 19.30: Bodó Erzsébet énekel. 19: Előadás. 19.30: Hanglemek. 21: Kamarazene-együttes. 22.05: Időjárás. 22.10: Jazz. 23.05: Cigányzene.

KEDD, XII. 28.

12.05: Balalajka. 13.30: Szalonzene. 16.10: 'Asszonyok tanácsadói.' 17: Ének. 17.30: Beszélgetés Budapestben tartózkodó külföldiekkel. 17.50: Orgona. 18.30: 'Elfelgett sirok' - elfelgett írók. 19: Cigányzene. 20: Előadás. 20.35: Stefánia Imre zongorista. 21.15: Szász Ilka előadestje. 22.05: Hanglemek. 23.15: Jazz.

SZERDA, XII. 29.

12.05: Zongora. 13.30: Cigányzene. 16.15: Előadás. 17: Hegedű-zongora. 17.30: 'Alkotó gazdák a magyar Alföldön.' 18: Hanglemek. 18.50: Cséveg. 19.30: Operaház előadás. Salome. Zenedrámája. Zenéjét szerzte Strauss Richard. 22.15: Cigányzene. 23.10: Jazz.

CSTÜRTÖK, XII. 30.

12.05: Hanglemek. 13.30: Rendőrzenekar. 16.15: Diáktűz. 17: 'Ménészet' tantárgy VIII. (befejező) része. 'Való Árpád m. kir. gazdasági tanácsos, méhészeti főfelügyelő előadása. 17.30: Orgona énekel. 18.10: Kültügyi negyedóra. 18.25: Cigányzene. 19.15: Sportelőadás. 19.45: Szalonzene. 21.15: Dohnányi: Beethoven-zongoraszonáta. 22: Időjárás. 22.05: Beszárk-zenekar. 23.15: Jazz.

PÉNTEK, XII. 31.

12.05: Énekegyüttes. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diáktűz. 17: 'A mentők szilveszter.' 17.25: Emlékezés a 'Szilveszteri harangok' szerzőjére, Kocsis Jánosra. 18.30: Ravasz László dr. szilveszteri beszéde. 19: Szalonzene. 20.20: 'Min muliattak nagyapánk?' 21.40: Negy Izzabella és Palló Imre magyar nótákat énekel. 22: A pécsi egyetemi halálközvetlen vidám szilveszter-estje. 23: Vidám magánzámok. Éjfélok: Haragszó az Egyetemi-templomból. 0.03: Újvívi köszöntő. 0.18: 'Tánczene.'

SZOMBAT, I. 1.

8.40: Hírek. 9: Református istentisztelet. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.30: Operaházi zenekar. 13.10: Anekdoták. 14: Hanglemek. 15: Mesék. 15.30: Cigányzene. 16.25: Előadás. 16.55: Zongora. 17.30: Karinty Frigyes tréfája. 18: Kubal zenekar. 19.15: 'Tornadivat.' 19.40: 'A gymasi vadírág.' Népszínmű. 21.35: Szalonzene. 23: Cigányzene.

Budapest II.

Vasárnap, XII. 26. 11.20: Hanglemek. 15: Katonazene. 18.15: Előadás. 18.45: Zongora. 19.45: Szalonzene. 21: Hírek. 21.25: Tánczene. - Hétfő, XII. 27. 18.30: Német nyelvelek. 19: Hanglemek. 20.05: Előadás. 21: Szalonzene. - Kedd, XII. 28. 18: Mezőgazdasági felőra. 18.30: Orgona. 19: Francia nyelvelek. 19.30: Előadás. 20: Tánczene. - Szerda, XII. 29. 18.20: Olasz nyelvelek. 19.30: Elbeszélés. 20: Hírek. 20.25: Szalonzene. 21.35: Időjárás. - Csütörtök, XII. 30. 17: Tánczene. 18.45: Angol nyelvelek. 19.15: Cigányzene. 20.10: Előadás. 20.40: Szalonzene. 21.15: Hanglemek. - Péntek, XII. 31. 18.30: Gordonka. 19: Előadás. 19.30: Előadás. 20.20: Hanglemek. - Szombat, I. 1. 11.20: Hanglemek. 15.30: Cigányzene. 17: Mezőgazdasági felőra. 18: Előadás. 18.30: Művészeti előadás. 19.15: Ének. 20.15: Hanglemek.

KIADÓTULAJDONOS: 'FALU' MGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Kérdés: A farkasok után mennyi adót kell fizetni? (Cs. M., Tihany). - **Felelet:** Minden kutyát, amely ház-észsére szolgál, évi két pengő adót kell csupán fizetni. Egyébként 32 pengő.

Kérdés: Kukoricán talajjal átadott a cseendőregek, ahol azt az értesítést kaptam, hogy az illető már meg is bűnteték. Lehetséges-e, hogy a károsítást arról semmiféle formában nem értesítik? (K. L., Alsómonostor). - **Felelet:** A törvényes rendelkezések értelmében a károsítottak az ügy kimeneteléről, illetve a tagyaltásról értesítést kell kapnia. A járásbírósnál nézzen az ügy után.

Kérdés: Kivándorlási ügyben hozta kell fordult? (R. J., Széchenyi). - **Felelet:** Ismételnem közöltük, hogy effajta ügyekben a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodához (Budapest, VIII., Flumel-ut) kell fordulni.

Kérdés: Faköz-köcsért hová kell fordulni? (K. B., Bükkszentkereszt). - **Felelet:** Forduljon az Országos Falusi Kiképző Szövetkezethez, Budapest, V., Nádor-utca 28.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Mindazoknak, akik az ünnepek alkalmából üdvözléteikkel felkeresték bennünket, ezúton mondunk hálás köszönetet és jókívánataikat hasonlókkal viszonzjuk.

V. S. Gyulakeszi. A versírásnak szabályai vannak, amelyeket el lehet rajtani. Tessék előbb a nagy magyar költők verseit olvasgatni! - Petőfi, Vörösmarty, Arany János stb. - később a szabályokat megantulni és csak aztán versírásra gondolni - F. J. Dunaoldás. Készséget felfedeztünk a sorokban, csak a versek tárgya nincs kedvünkre. Az élet nemcsak 'szerencsés szerelemből' áll, van annyi minden is benne. Tessék egy kicsit körüljárni! - M. F. Budapest. Elbeszélését a közönlőd sorába írtattuk. - D. S. L. Báránd. Levelezőlapja elküvse érkezett. - K. J. Kiskőrös. Közönlők belőltük. - R. F. Mátyásfalva. Felhívásának elvi okokból nem adhattuk helyet. - K. B. Budapest. Verselői válogatunk - E. J. Koes. Ez nem közölhető. - D. J. Csurgány-marton. Verselői közönlők. Csak névvel foglalkozunk. - H. J. K. Budapest. Ezekben meg sok a format fogvatartósság, mást kérünk. - D. L. Kál. Rendkívül sajnáljuk, de ilyen hosszú vers közlésére nincs helyünk. - Sz. L. Nagybajom. Kedves verselői közönlők. - N. L. Héhalán közönlők jókívánatait, igaz szívvel viszonzunk. Szép verset közlésztek. - N. S. Kerekezőm. Az ön alkotása az a vers, vagy csak lemosása valahonnan? A vádra vonatkozó állfoglalása elküvse érkezett. - M. V. Szekszárd. Nem közölhető. Tessék sokat írni és nagyobb gondot adni! - T. L. Keel. Ki írta ezt a versikét? - K. F. Somlóvárszék. Kérdésére közönlők, hogy 1933 július 1. óta előfizetőnk. Üdvözlöt. - Kis Ferenc és társai. Apc. Közönlők üdvözli sorait; örülnék annak, hogy önöknek is és a többi, Németországban járt munkástevezőnek jó szolgálatakat tehettünk. Ami a panaszt illeti, annak előterjesztése házaérkezéstik után lesz meg idő. - H. J. Makray János. Ostfnyasszonya. A Németországból hozott, most forgalomban lévő bélyegeknél nincs komoly értékük. Tegye el őket némikéül, néhány esztendő alatt értékebeke válhatnak. - M. J. né. Csorvás. Üdvözli sorait illetékes helyre továbbítottuk; a nekik szóló köszönetet jószíval viszonzozzuk. Ami panaszos ügyét illeti, kérjük, írja meg nekünk pár sorban a dolgot, hogy amennyiben tényleg szükséges az ügy továbbfolytatása, ahhoz megfelelő utbizagistást adhatunk. - T. J. Tótkomló. Örülnék, hogy Németországból jó egészében hangzórték. A kint hagyott 100 márkára vonatkozó sorait illetékes helyre továbbítottuk. - A. M. Csorvás. Jólesé érzés, hogy a magyar munkások olyan kiválóan megállták helyüket Németországban. Üdvözlöt. - B. Gy. Elek. Sorait illetékes helyre továbbítottuk. - L. I. Ambrózyfalva. Kedves megemlékezéseiket, tünnepl üdvözlötteket köszönlők és szívből viszonzozzuk. Örülnék, hogy Németországban megszerezték a 'Vasárnap'-ot.

Egy jól előfűzt, Szabadszállás: A rádión tartott előadások anyagát

a minisztérium ki szokta adni. Bizonyára meg fognak jelenni a "Ménészet" tantárgy "előadásai is. Tessék a földmívelésügyi minisztérium rádiós szakköztszágához fordulni (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.). - D. J. Csurgánymarton: Szép ötletet szövéstessük. - H. J. E. A. Gyula: Kérésével forduljon a községi jegyző urhoz. - M. L. Répcelajnosfa: A Küllékeskedelmi Hivatal címe: Tek. Magyar királyi Küllékeskedelmi Hivatal. V. Rudolf-rakpart 6. Kéréséit egész nyugodtan írja meg a Hivatalnak. Ha az ügy nem közérdekű, mellékeljen levezetés választékevet. - F. G. Mezőkövesd: Kérésükkel forduljanak közvetlenül a földmívelésügyi minisztérium könyvtárhoz (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.). Tudomásunk szerint a kedvezmény megadása nem a rendelők számától, hanem csak attól függ, hogy az igénylők részvevnek-e valamilyen gazdasági tantárgyban. Tessék megrendelni. - K. S. Ujlécske: A kormányzó ur ötfelműsége csak egészen kivételes esetekben fogad kérések és panaszok ügyében. A kabinetirodához kell kérvényt beadni a kihallgatás engedélyezéséért. A miniszterek fogadónapjának közlése iránt az illetékes minisztérium elnöki osztályához írjon. Természetesen a levélben tüzetesen meg kell írni, milyen ügyről van szó.

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza 77 kg-os rászavideki 20.50-21. felőtszál 20.45-20.90, duna-tiszaközi 20.50-20.80, fejméjére 20.55-20.80, többi dunántúli 20.50-20.80, 78 kg-os tiszavideki 20.80-21.30, felőtszálai 20.75-21.20, duna-tiszaközi 20.80-21.10, fejméjére 20.85-21.10, többi dunántúli 20.80-21.10, 79 kg-os tiszavideki 21.05-21.50, felőtszálai 21-21.40, duna-tiszaközi 21.05-21.30, többi dunántúli 21.05-21.30, 80 kg-os tiszavideki 21.20-21.60, felőtszálai 21.15-21.50, duna-tiszaközi 21.15-21.40, fejméjére 21.20-21.45, többi dunántúli 21.15-21.40, rozs pesti-vidéki 18.80-18.90, más származású 18.90-19.10, zab 16.20-16.50, közép 16-16.10, finom buzakorpa 12.10-12.20, sörárpa kiváló 21-23, la 19.50-20.50, közép 18.50-19, takarmányárpa la 16.50-17, közép 15.40-15.75, tengeri tiszántúli áll. új 12-12.10, egyéb áll. 11.30-11.45, 8-as buzaszil 14.20-14.60 pengő 10 kg-ként.

Határődpiac. Rozs márc. 10.74-10.78, tengeri máj. 13.20-13.21 pengő.

Takarmány. Réti széna, la 4.80, Ila 3.80-4.50, Ila 2.30-3.80, muharzsó, szalma 5-5.50, lucernaszéna 4.60-7.50, atomszalma la 4.20 P 100 kg-ként.

Vágómarha. Bika, magyar, Ila 60-62, Ila 55, tarka, la 88-92, Ila 70-86, Ila 56-60, ökr, magyar, Ila 64-82, tarka, kivételes 123, Ila 60-86, Ila 46-54, tehén, magyar, Ila 55-78, Ila 41-52, tarka, la 80-88, kivételes 92, Ila 55-78, Ila 41-54, bivaly, magyar, 32, növekedő 66-91, kicsontoztat 67-80-40 fillér kg-ként, élőszuliban.

Borju. Ila 110-119, Ila 108-115, Ila 82-104 fillér kg-ként, élőszuliban.

Tenyészmarhák és jászóökrök. Ia beföldi jármosok (tarka) és bedlitáni való tinó 92-94, Ia (fehér) 90-92, 1 1/2 éves liszó 92-94, 1 1/2 éves tinó 90-92, fiatal friss fejstehén 96-100 fillér kg-ként, élőszuliban.

Juh. Külföldinek megfelelő prima, fiatal ürü darabonként, 50 kg szuliban 50-65, prima fiatal bárány páronként, leg-alább 80 kg szuliban 54-64 fillér kg-ként, etetés-átítás után gazdaságban mászávala, 3 kg szulyevonással.

Ló. Igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 280-800, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 255-700, alárendelt ló 60-250, vágó ló 40-240 pengő darabonként.

Sertéspiac. Szeletítéses, elsőrendű 103-104, középendű 101-102, slány minőségű 94-98, öregsertés elsőrendű 103-106, angol főkésertes 102, export-zsir márkázott, vágóhódon átveve, csomagolás nélkül 162, felsértés szalonállal la 139-142, Ila 136-139, felsértés-hus la 139-142, Ila 136-139, sózott szalonla 3 drb-os 136, 4 drb-os 132, hát-szalonna 28 kg-os 140, háj 154-156 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 95-105, tarka 105-115 fillér. Tarka bikabőr, 45 kg-ig marhabőrben, 55 kg-ig 85-90, borjubőr, hosszú lábbal 155-180, rövid-lábbal 165-175 fillér.

Gyapju. A tengerentúli gyapjujácson az utóbbi napokban megszáradt az ürnyázot és az árak az eladók javára alakultak. Az áremelkedésből - bár csak alig 1-2% - és az áttalános értékelésből a helyzet további javulására számítanak.

Zsír és szalonla. Szalonla. olvasztani való 152-168, sózott 170-200, füstölt 190-260, háj 168-180, tepertő 160-240, sertészsír, helybeli 168-180 fillér kg-ként.

Baromfi és tyúk. Elő baromfi: Tyúk 250-400, csirke, rántani való 110-160, sülti való 150-280 fillér darabonként. - **Leőti baromfi:** Tyúk 140-180, csirke, rántani való 150-260, sülti való 150-260 rucn, hízott 130-160, ud, hízott 190-180, pulyka hízott, 140-200, liba, máj, nagy 900-1000, kicsi 300-500 fillér kg-ként. Teatorjás 10 darabig 13-15, főzőtojás 10-12, apró 9-12 fillér darabonként.

Vad és vadhus. Szarvascsop 240-280, gerinc 350-400, lapocka 100-140, többi része 30-50, sz, gerinc 400-500, comb 240-260, többi része 30-100, vaddisznó, gerinc 180-200, comb 160-200, többi része 180-200 fillér kg-ként. Nyul, bőrben 320-400, sültő 200-320, fácán 200-300 fillér darabonként.

Halpiac. Harsca, élő, nagyszáj szerint 300-400, csuka 140-240, ponty 100-200, káráz 120-140, compó 120-140 fillér kg-ként; rák darabonként 14-30 fillér.

Tej és tejté-ások. Tejes 12, le-főzött 12, 8, aludtél 96-100, tejszín 180-200, tejfajl 100-120 fillér literenként. Centrifugatál vaj 320-340, főző-vaj 280-300, tehéntúró, sorány 60-80, juhurtó 160-200, kevert túró 120-160, juhsajt 160-200, trapiста 200-240 fillér kg-ként.

Zöldszék. Sárgarépa 14-24, petrezselyem 16-24, kevert zöldszék 16-24, zeller 16-34, kalharabé 16-22, karfiol 36-56, vörshagyma, makól 18-24, közönség, 20, fejeskáposzta 26-40, ékita 12-20, leléskáposzta 18-30, avanyított káposzta 36-40, kelkáposzta: 12-20, vörshákoszta 30-56, torna 50-160, burgonya Güllüba 10-12, ősz róza 10-10, nyári róza 10-12, Elka 7-8, kftül 14-20, tömör csiperkegomba 120-140, szártöltő 400-700, tök, főző 12-24, sütőtök 12-20, sóska 40-96, paraj, tisztított 14-20, feketekéret 16-20 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma (nemes) 68-160, körte (nemes) 80-180, aszaltalma 140-180, szilva 120-160, gyümölcsesz 130-240, közönlők 90-120-180, dió, keményhéjú 60-100, dióbél 220-320, magyorból 280-320, hájzött mandula 480-600 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesnemes 480-520, fűelées 380-440, róza 320-380, mák, kék 140-160, pergetett méz 130-160, kőmennyag 200-300, háziszappan, szín 96-120, közönséges 64-96 fillér kg-ként.

A borpiacban a kistermelők boraitérlé minőség szerint Malliand-fokokent 1-1.3 fillért fizetnek, a jóminőségű uradalmi borokat drágábban adják el. Ugyancsak szállár a vörösbőr piaca, mert csak kisebb mennyiségek vannak telerelői kézen.
Szesz és szeszitalok. A szeszpiac az árak változatlanok. A gyümölcsöspálinkából a közönlők ünnepek miatt élénkőbb a keresetet, az árak tartottak. Törköly-pálinka 2.00-2.70, seprőpálinka 2.70-2.80, szilvőróm 4.20-4.40, eperpálinka 3.75, barackpálinka 6, borpárlat 3.50-3.55 pengő, 10.000 literfokokent. III. táblázat szerint, 3% forgalmi adó.

Idegen pénzenek vételi és eladási ára dec. 21-én. Az első szám az az összegzet jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második az az összegzet jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül szék darab:* Angol font 1675-1695; dollár 336.50-339.50; kanadai libár 332-337; hollandi forint 196.85-198.85 pengő. - *Száz pengőnél kevesebbe kerül szék darab:* Csehkorona 11-11.70; szerb dinár 7.25-7.80; francia frank 11.15-11.65; lengyel zloty 60-61.40; román leu 2.85-3, bolgár leva 3.60-4; olasz lira 16.90-17.90; osztrák schilling 80-80.70; svájci frank 77.85-78.55 pengő. Ezekhez az árakhoz meg a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, XII. 26. Kivakodás: Szenyeháza. - Hétfő, XII. 27. Áltat. és kirakodás: Mezőcsát - Ló, marha, és kirakodás: Enying. - Az év hátralévő napjaira vonatkozó vásárelőntés nem érkezett be hozzánk.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 35 fillér; kétkoronás 70 fillér; ötkoronás 1 pengő 82 fillér; régi egyforintos 98 fillér.

14 karátos tömörarany grammonként: 3 pengő 10 fillér.

Szinyarany kilogrammja: 5800 pengő. **Szinesztiz kilogrammja:** 90 pengő. a

Figyelem!
Védekezés a szőlő veszélyei ellen.
Szakfnyv husz fillér po-tabélyg ellenében. Szőlőoltványokról árlap ingyen. Tóth József szőlőgazdája. Központ: Abaszár, Völgy-u. 310.